

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in veča s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrlet 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske države 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Kad. tiskarstva društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Nezaprete reklamacije so poštne proste.

Umor portugalskega kralja in kraljeviča.

V prestolnem mestu portugalskega kraljestva, v Lizboni, se je zgodil v soboto dne 1. februarja ob 8. uri popoldan strašen dogodek, ki je pretresel ves evropski svet. Ko se je portugalski kralj Karlos peljal s kraljico Amalijo, s kraljevičem Ludovikom Filipom in s sinom princem Manuelom iz grada Vilaviezoza skozi lizbonske ulice v svojo palačo, so zločinci na trgovskem trgu obstopili kraljev voz ter začeli streljati na kralja in njegovo rodbino. Kralja so zadel trije strelji, ki so mu takoj ugasnili življenje. Ko je kraljeviča zadel prvi strel, planila je mati-kraljica kvišku, da ga varuje z lastnim telesom, toda zločincem se je posrečilo zadeti se ga z drugim strelom. Komaj so spravili kraljeviča z voza v bližnji arzenal, je izdahnil svojo dušo. Kraljevi princ Manuel je bil tudi lahko ranjen na čeljusti in roki, toda rane so brez vsake nevarnosti, kroglice so se ga le dotaknile. Kraljica Amalija je mrtvega pokrila z odejo, potem pa padla v omedlevice.

Kraljevi princ Manuel, ki je star še komaj 19 let, je proglašen kraljem, in mu je uradni svet in vojaštvo že priseglo zvestobo. Njegov naslov je: Manuel II., kralj portugalski. Kraljeva rodbina je sedaj zelo majhna: novi kralj Manuel, stara mati kraljica Marija Pia, mati mladega kralja Amalija in njegov stric, brat umorjenega kralja, Don Alfonso. Umorjeni kralj je bil star 44 let, kraljevič 21 let. Sedanji kralj Manuel je bil določen za službo pri mornarici, krvavi dogodek pa ga je pozval na kraljevi prestol.

Umorjeni kralj je bil pri ljudstvu nepriljubljen zaradi svoje velike potratnosti. Njegova poželjivost po dobrih jedilih in pijačah je bila po celem svetu znana. Zaradi velike razkošnosti je prišel v dolgovne in država mu je morala posoditi že nad 4 mil. Vrh tega pa država sama nima urejenih financ. Vedno je v denarnih stiskah. Prekucijski duh je zavladal med ljudstvom, ki si je želelo, da se odpravi kraljevska vlada in upelje ljudovlada. Za to so bili domači nemiri na Portugalskem na dnevnem redu. Kralj se je vsled tega čutil prisiljenega, da je že lani 10. maja razpustil državni zbor, da ni pripustil novih volitev in da je ministrskega predsednika Franca pooblastil iz izrednimi pravici diktatorja (neodvisnega, političnega oblastnika). To še je le ljudstvo bolj razburilo in nemiri so se pomnožili. Časniki so se zaplenjevali in sumljivi državljani zapirali. Te razmere so rodile zaroto, ki je zadnjo soboto izvršila svoje krvavo delo, umor kralja in kraljeviča.

V naslednjem priobčujemo brzojavna poročila, ki opisujejo krvave dogodke na Portugalskem:

Kako se je izvršil umor.

Lizbona, 2. febr. Kralj in kraljica sta se vrnila včeraj popoldne s svojo rodbino v odprtem vozu iz vile Vicioza v Lizbono. Na Trgovskem trgu pred vhom v ulico je skočilo proti vozu devet mož, oboroženih s petcevnimi repetirnimi karabinami. Pričeli so streljati na kraljevo rodbino. Vsak napadalec je izstrelil pet patron. Kralja Karola so zadele tri kroglice: ena v tilnik, ena v pleče in ena v vrat, ki je prebila glavno žilo. Prestolonaslednika so zadele tri kroglice v glavo. Drugi kraljev sin, infant Manuel, je zadet v roko in v čeljust. Kralj je bil takoj mrtev. Njegovo truplo so prenesli v arzenal. Mrtvega kralja sta spremljevala v arzenal kraljica vdova in drugi kraljev sin. Prestolonaslednik je še nekaj časa živel, a je prenešen v mornariški arzenal, umrl. Gardni častnik Francisco Figueira, ki je v trenutku atentata jahal poleg kraljevega voza, je takoj pričel streljati in je enega napadalec usmrtil. Policisti so tudi takoj pričeli streljati in so ustrelili tri napadalec pri magistratu, enega prijeli. Prijeti napadalec se je baje v zaporu obesil. Vse prodajalnice v Lizboni so takoj zaprli. Portugalska banka in kraljeva palača sta močno zastraženi. Po celem mestu je silno ogorčenje

in žalostno presenečenje. Napadalcu so imeli skrite puške pod suknjo. Eden ustreljenih napadalec je bil Francoz, drugi Španec. Kraljev morilec je anarhist Cordoba, sin slovitega anarhista. Na prestol pride sedaj infant Manuel, za katerega prevzame vlado kraljica vdova Amalija. Trupli kralja in prestolonaslednika so v zaprtih kočijah prepeljali na kraljevi dvor. Kraljica je ostala sicer nepoškodovana.

Lizbona, 3. febr. V vozu sta sedela na eni strani kralj Karol in kraljica Marija Amalija, na drugi strani pa prestolonaslednik Ludovik Filip in infant Manuel, ki je star 19 let. Ko je zavil voz na Arzenalsko cesto, so voz obkolili napadalcu, ki so pričeli streljati s karabinci, katere so imeli skrite pod suknjo. Kočijaž je udaril po konjih, a bil je sam ranjen. Policisti so potegnili sablje. Več policistov se je vrglo na napadalec. Sodijo, da se je udeležilo napada 20 oseb. Kralj se je vozil v odprtem vozu, vsled česar so napadalcu lahko merili na kraljevo rodbino. Po napadu je vse bežalo. Priletelo je vojaštvo, ki je zasedlo vse dohode. Kraljevo truplo je bilo oblit s krvjo. Kraljico so spravili takoj v posteljo. Vojaštvo je imelo zaseden trg, kjer se je izvršil napad, do pozne noči. Zaprli so vsakega, ki se je nahajal v bližini napada. Ministrski svet je prepovedal vse shode, ker so se bali, da se proglašajo ljudovlada. Oblastim na deželi so brzojavili, da ne smejo dopustiti nikakih shodov in da naj nastopajo po potrebi z orožjem. Sodijo, da so napadalcu španski in francoski anarhisti.

Lizbona, 3. febr. O atentatu poročajo še naslednje podrobnosti: Ko so padli prvi strelji, je kraljica divje zakričala, skočila kvišku in s svojim telesom hotela braniti sinova. Voznik je udaril po konjih. Truplo kraljevo je bilo popolnoma v krvi. Dolgo časa je trajalo, da so dobili zdravnika. Policija je aretirala 300 oseb. Napad se je izvršil v soboto ob 8. uri 10 minut popoldne. Voz je bil odprt in brez vojaškega spremstva. Konji so šli v lahkem trahu. Napadalcu so otvorili na kočijo pravi brzi ogenj. Kraljica se je vrgla s truplom na kralja in sina, da ju ščiti. Sin je padel z obrazom na truplo očetovo. Kraljica je glasno vzkliknila. Voznik je strašno nagnal konje.

Lizbona, 3. febr. Mati umorjenega kralja, kraljica vdova Marija Pia, je takoj prihitela v arzenal, kjer so ravno zdravniki umivali krvavo truplo kralja, ter jokajoč objela mrtvo truplo.

Svarila policije.

Lizbona, 3. febr. Predno se je peljala v soboto zvečer kraljeva rodbina iz vile Vicioza v Lizbono, je javil službujoči častnik višjemu dvornemu maršalu, da poroča lizbonsko policijsko ravnateljstvo o obsežni zaroti proti kraljevi rodbini in da hočejo zarotniki napasti kraljevo rodbino. Policija je že zaprla več oseb. Višji maršal se naprosi, da naj ostane kraljeva rodbina na vsak način v vili Vicioza in da naj se ne pelje v Lizbono. Kralja naj pregovore, da naj odgodi vožnjo v Lizbono. Višji dvorni maršal pa ni hotel kralja obvestiti, češ, da je kraljeva rodbina, osobito pa kraljica, zaradi zadnjih dogodkov duševno zelo potra in da ne more prevzeti odgovornosti za poročilo. Kraljeva rodbina se je torej odpeljala v Lizbono, ne da bi slutila nevarnost, ker ji ni bilo znano svarilo lizbonske policije. Dvorni maršal je pozabil naznaniti policiji, da se pelje kraljeva rodbina v mesto, zato seveda ni policija ničesar ukrenila za varnost kraljeve rodbine. Le tako je tudi razumno, da so mogli napadalcu iz neposredne bližine streljati na kraljevo rodbino. Višji dvorni maršal Rondolff se je baje usmrtil, ker ni obvestil kralja o poročilu policijskega ravnateljstva.

Morilec.

Lizbona, 3. febr. Glavni morilec kraljev je ubit. Star je 30 let in je svobodomiseln učitelj. Piše se Manuel Buica in je bil zadnji čas učitelj v Lizboni.

Politične stanje.

Lizbona, 3. febr. Ministrstvo je imelo kmalu po umoru posvetovanje. Odredili so velika voja-

ške priprave. V mestu je vse tiho. (Po trdnjavah in v ječah je zaprtih veliko oseb. Policija je zaprla nekaj oseb, pri katerih so dobili bombe. Govori se, da so zapleteni v zaroto tudi vojaki. V lizbonski okolici so prijeli več republikanskih voditeljev.

Lizbona, 3. febr. Več portugalskih rodbin je pobegnilo. Pred hišo ministrskega predsednika Franca je bila velika demonstracija. Množica je pobila okna. Ministrski predsednik je moral bežati skozi skrivna vrata. Vojaštvo je napravilo zopet mir. Proglašeno je obsedno stanje.

Lizbona, 3. febr. Vsled občne ljudske nevolje je odstopil minister Franco in njegovo ministrstvo, na kar je novi kralj imenoval za novega ministrskega predsednika admirala Ferreira Amaral in ga poveril s sestavo ministrstva.

Madrid, 3. febr. Španska vlada se boji, da bi uporniki ne prišli na Špansko, zato so meje proti Portugalski strogo zastražene. V slučaju, da izbruhne v Portugalski ustaja, je zbranega mnogo vojaštva ob meji.

London, 3. febr. Angleška vlada je poslala nekaj ladij proti Lizboni.

Novi kralj.

Lizbona, 2. febr. Danes se je zbral državni svet in proglašil infanta Manuela za kralja.

Lizbona, 3. febr. Zdravstveno stanje novega kralja Manuela je povoljno. Njegova rana ni nevarna. Mnogo oseb izjavlja kralju svoje sožalje. Diplomati so bili podnevi in deloma ponoči v kraljevi palači. Po celi Portugalski dobivajo oblasti vdanostne izjave prebivalstva.

Iz Lizbone, 3. febr., se poroča, da so prisegli zvestobo novemu kralju vojaški poveljniki in civilni dostojanstveniki. Po vseh posadkah je priseglo zvestobo vojaštvo novemu kralju Manuelu. Novi kralj je v začetku potrdil pooblastila Frankovemu kabinetu. Velika večina portugalskega prebivalstva je nasprotna revolucionarjem.

Lizbona, 3. febr. Kralj Manuel je izdal sledečo proklamacijo: Podli in zločinski napad na mojega očeta in brata napolnjuje moje srce z žalostjo. Tolaži me zavest, da ljudstvo obsoja zločin, ki nima zglede v celi zgodovini. Ustava me določuje za naslednika kralju Karolu. Zasedam prestol z zagotovilo, da bom deloval le v blagor domovini tako, da si bom zaslužil in pridobil ljubezen ljudstva. Ščitil bom katoliško vero in varoval ustavo. Obdržal bom sedanje ministrstvo, ki mu popolnoma zaupam. Lizbona, 1. febr. 1908. Manuel II., kralj.

Politični ogled.

— Deželne volitve. V deželah, kjer se bodo ta in prihodnji mesec vršile volitve za deželne zbornice, je izredno živahno gibanje. Na Češkem so na češki in nemški strani združujejo liberalne stranke proti katoliškim in krščanskosocialnim. Znamenje, kako v zadnjem času vedno bolj stopa zraven gospodarskega zopet versko vprašanje v ospredje. V Galiciji se združujejo narodne poljske stranke proti socialdemokratom in Rusinom. Na Tirolskem je hud boj med liberalci in krščanskimi socialci ne samo med Nemci, ampak tudi med Italijani. Krščanskosocialni Nemci in Italijani pa nastopajo skupno. Na Kranjskem so Slovenska ljudska stranka in mladoliberalci že postavili večinoma svoje kandidate v kmečkih občinah. V mestih pa nastajajo staroliberalni kandidati in neodvisni. Neodvisne bodo baje podpirali Ljudska stranka in mladoliberalci. Na Goriškem najbolj zavestno nastopa Slovenska ljudska stranka, pri liberalnih agrarcih, pri kojih so večinoma učitelji, in pri staroliberalcih pa vlada nejasnost in zmedenost.

— Proračunski odsek je sprejel postavke o cesarskem dvoru, o cesarjevi pisarni in razpravlja sedaj o postavki ministrski svet. Na izvajanja dr. Korošca je odgovarjal ministrski predsednik Bek ter zagovarjal upeljavo ministrov-rojakov in uradne čas-

nike. Kako malo pa so mu udi odséka verjeli, kaže dejstvo, da so vsi sledili izvajanju dr. Korošca ter jih odobraval. Minister Peschka je dobil za svoj govor v Gradcu odločno pravo ter se zasebno izgovarja, da ni tako hudo govoril, kakor poročajo časniki; vendar pa si ne upa tega povedati jasno. Nemške liberalne stranke so zelo nevoljne, da se ravno napada njihovega ministra najhuje.

— V poljedeljskem odseku se je dne 4. t. m. razpravljalo o predlogih socialdemokratov Sramel in Renner, s katerimi se zahteva prost uvoz mesa in živine iz sosednih in tudi tujih držav. Besedo je povzel tudi poslanec Roškar ter je odločno ugovarjal proti temu, da bi povzročali kmetje draginjo živin v mestih. Dokazal je to s številkami sedanjih cen pri prodaji naše živine; saj tudi draginja mesa ni tako silovita, kakor socialdemokrati kričijo, ker se celo na Dunaju dobiva meso izborne kakovosti za ceno od 48 do 60 krajcarjev kg. Nadalje je povedal, da še Avstrija ni imela v tako lepem številu upeljane živinoreje, kakor jo ima danes, in da v kratkem času lahko oskrbuje ne le domači trg, temveč tudi izvažja v inozemstvo. Ako bi se dovolilo uvažanje mesa in živine, se s tem ne uniči samo naša cvetoča živinoreja, temveč tudi kmečki posestniki, katerih obstanek je danes odvisen od primernih cen živine. Ugovarjal je proti predbacivanju, da smo kmetje oderuhi pri prodaji živin, kar dokazuje ogromna zadolženost kmetov. Oderuhi so pa splošno bogati ljudje. Že samo zaradi zdravstvenih razmer je potrebno zaprtje mej proti vsem tujim državam, ker od fistege časa, ko imamo meje na zunaj zaprte, so kužne bolezni pri domači živini skoraj popolnoma pnehale. Da nas družina, to je hlapeci in dekle, zapuščajo, je največ vzrok naš slabi gospodarski položaj. Torej z vso opravičenostjo zahtevamo, da se nam sredstva puste, s katerimi je mogoče zboljšati naše življenske razmere, ter priti zopet do blagostanja v prilog vseh državljanov. Vladi je govornik rekel v obraz, da bi bilo nevarno odpreti tudi samo srbsko mejo za uvažanje živine, ker to ni samo nepotrebno, temveč uničujejo za domača živinoreje, kateri z vso enerzijsko protestirajo proti vsakemu uvažanju, bodisi mesa ali živine. Ako se nam vzame še ta edini dohodek, potem je popolno uboštvo kmečkega ljudstva neizogibni nasledek; to preprečiti je najvažnejša naloga vlade in kmečkih poslancev.

— V delegacijah zborujejo tudi samo odseki kakor pri državnem zboru. Minister za zunanje zadeve baron Entental je slikal, da so naši odnošaji do vseh držav zelo pristrani, posebno do Nemčije ter Italije, s katero imamo takozvano trozvezo. Prijetno je dirnilo, da proti slovenskim državam na Balkanu ni več ubral fistege visokega ošabnega tona kakor prejšnji minister Golubovski. Naznanil je, da bo začela Avstrija na Balkanu tudi skrbeti za gospodarski upliv ter bo v to svrhu gradila železnice, ki bodo vezale Avstrijo z Balkanom ter dovoljevale izvoz naših proizvodov ne samo na Balkan, ampak tudi v Malo Azijo. Glede izseljencev je obljubil minister, da se bo poskrbelo še bolj za njih varstvo v tujih, prekomorskih deželah.

— Odprtje srbske meje so socialdemokrati in nemodri kmečki poslanci kakor je Roblek, kakor poročajo dunajski časniki, vendar dosegli. Upeljati se bo smelo vsako leto iz Srbije okoli 20.000 komadov zaklane goveje živine in okoli 70.000 komadov zaklanih svinj. Take neumnosti naredijo poslanci, kateri nimajo zmožnosti za politični poklic in se vendar vsiljujejo med politike. Jasno je, da bo uvoz srbske živine kmetom živinorejcem hudo škodoval in da bodo cene živin zopet padle. Narodna stranka je zanesla med štajerske Slovence razpor in bratomorni boj, obenem pa tudi kmečkemu stanu pogubno politiko.

— V pruskem deželnem zboru zahteva, kakor znano, vlada več milijonov, da Poljakom siloma odkupi njih posestva in jih tako izžene iz njih domovine. Zelo razveseljivo je, da je nemška katoliška stranka centrum v tem vprašanju ob strani Poljakov in da jih brani proti vladi. Tudi bratislavski kardinal Kopp je ravnanje vlade obsodil v deželnem zboru z resnimi besedami, ki so po vsej Evropi naredile globok utis.

Mala politična naznanila.

Dne 31. jan.: Zagrebški občinski svet bo vlada razpustila, ker župan ni hotel pozdraviti novega bana.

Dne 1. febr.: „Mir“ poroča, da bo gotovo koroški deželni zbor sredi junija sklican h kratkemu zasedanju. — Na Češkem bodo socialdemokrati in češki radikalci kandidirali v deželni zbor v nekaterih okrajih ženske. — V delegacijah nameravajo skleniti, da se zvišajo častniške plače.

Dne 2. febr.: Na Hrvaškem je začel ban baron Rauch predstavljati uradnike. Svoje pristaše zbira okoli sebe, nasprotnike razpošilja po deželi. Kaj ga to briga, če stanejo take prestave tisoče in tisoče kron. — Bolgarska je dobila novo demokratično ministrstvo. — Iz Maroka poroča general Amade, da se je vnel blizu Inzambra dveurni boj, v katerem je padlo osem Francozov, ranjenih je bilo okoli 50.

Dne 3. febr.: Danes je imel ministrski svet sejo zaradi ustanovitve delavskega ministrstva. — Dunajskemu županu Luegerju je že precej boljše.

— Ker pošljeta Angleška in Španska vojne ladije pred Lizbono, hoče tudi Nemčija tja poslati več ladij.

Dne 4. febr.: Avstrijska delegacija je izrekla danes svoje ogorčenje in sožalje nad dogodkom na Portugalskem.

Razne novice.

* **Imenovanje.** Profesor na mariborskem bogoslovju č. g. dr. Franc Feuš je imenovan kanonikom. — Č. g. Anton Šlander, duh. svet. in dekan v Starem trgu pri Slovenjgradu je imenovan za častnega kanonika. Cestitamo!

* **Osebnosti.** Premeščen je vladni koncipist g. dr. Ratej iz Konjic v Celje. — Davčni praktikant Zottel je prestavljen iz Celja v Laški trg; na njegovo mesto pride asistent g. K. Mraz iz Sevnice.

* **Iz pravosodne službe.** Prestavljen je sodnijski pristav dr. Jos. Drobnič iz Cirknice v Slovenjgradu; imenovani so: okrožnim sodnikom v Slovenjgradu dr. Anton Dolezel, pristav v Ptuj, v Šošanju dr. Viljem Stepischnegg, pristav v Ptuj; sodnim tajnikom: pristava dr. Franc Mohorič v Ormožu za Ljubljano, dr. Anton Torggler v Mariboru za Celovec; sodnim pristavom: avskultant Ivan Zemljic za Ormož, dr. Fr. Wressnig, dr. Stefan Saganin in dr. Fr. Korošec za Ptuj.

* **Naši liberalci vedno huje lažejo; poraz 23. prosinca jim je pamet zmešal.** V njih glasilu zopet psujejo, zabavljajo, lažejo, da se kadi. Poslancu dr. Benkoviču očitajo, da se je nekemu uglednemu nemškemu politiku izjavil, da ni klerikalec in da „duhovnike za nos vodi“ (!), da so mu duhovniki pokrili deficit pri „Pos. Straži“. Seveda so to pristne liberalne laži in zavijanja. „Narodni List“ in „Domovina“ pa lahko zaslužita 1000 K, če dokažeta, da je ali bode kak duhovnik več nego naročnik po 1 K plačal za „Posavsko Stražo“.

* **Domišljavi Kukovec.** Premagani general se hrabro trka na junaške prsi, češ: vendar sem junak, čeprav sem bil neusmiljeno tepen, saj so tudi duhovniki priznali, kakšen orjak da sem. V dokaz osreči svet z neko dogodbico, ki jo je objavil v zadnjem „Narodnem Listu“. „Ni še mnogo let“, tako piše, „kar je dr. Kukovec opustil svoje sodelovanje pri „Domovini“, ker je prišel v političnih nazorih v navskrižje s strujo slogašev ali prvakov. Duhovniki so so takrat približevali dr. Kukovecu, polni navdušenja zanj so mu govorili napitnice in mu ponudili vodilno mesto v štajerski slovenski politiki, če bode zastopal njih načela v javnosti zmiraj z vso odločnostjo.“ No, no, gospod Kukovec, tako hudo pa ni bilo! Mogoče je eden ali drugi duhovnik govoril bolj prijazne besede posebno z ozirom na to, ker se je dr. Kukovec v neki dobi iz gotovih vzrokov kazal bolj krščanskega, toda to je le bilo v privatnem krogu. „Narodni List“ pa celo stvar predstavlja tako, kakor da bi vsi spodnještajerski duhovniki ali vsaj njihovi izbrani zastopniki prišli h Kukovecu, se mu ponižno poklonili, kakor se spodobi pred takim velikanom, ter „polni navdušenja zanj“ ga iskreno prosili: „Dični Vekoslav Prvi! Ti Edini! Vodi nas! Bodi rešitelj naše štajerske slovenske domovine!“ Takšna domišljavost pa je že res otroško-smešna, zato jo tudi vzamemo kot predpustno šalo. Zakaj pa v politiki ne bi bilo takšnih šal? O Kukovecovi sposobnosti ne maramo soditi, ker ga nočemo osebno žaliti. Sodili pa so že o njej tisti ljudje, ki so poslušali na shodih njegove slabe, nepremišljene in nepripravljene govore, sodili so o njem tisti vrli slovenski kmetje, ki so ga videli v sredi med onimi, ki so v celjskem Narodnem domu pljuvali na poštene kmete, sodil ga je prav posebno zadnji veleznameniti ljudski shod pri Sv. Juriju pod Taborom, kjer so pristopili kmetje tako razcefedrali njegovu politično modrost, da so kar cape visele od njegove politične uniforme ter jo je z veliko naglico popihal iz vasi. Svetujemo torej g. doktorju, naj nehvaležni politiki obrne hrbet ter se naj rajši poprime svojega poklica, iz katerega si naj kuje zlate rumenjake. Če bo te obrnil v prid naše domovine, bo res njen prijatelj.

* **Vse plačano.** Terglavova zmaga je liberalni stranki popolnoma zmešala pamet. Že sedaj naznanja, kako bo pri prihodnjih deželnozbornih volitvah delala z denarjem in kaj bo vse plačevala: Plačevala bo agitacijo, govornike, potovanja, lepake in letake, stroške zapisa in „Narodni List“. Pri prihodnjih volitvah bo torej vse, kar bo prišlo od liberalne strani, plačano. To si moramo dobro zapomniti!

* **Liberalno učiteljstvo** je nenavadno občutljivo, če mu kdo očita njegovo pogubno delovanje. Listi pa, katere ono vzdržuje („Domovina“, „Narodni List“) so polni napadov na druge stanove. Poglejme le, kako nesramno piše zopet sobotna „Domovina“ o duhovniškem stanu: „Župniki imajo krasna (!) posestva in sedaj se zvišane stalne plače; poleg tega se guli ljudstvo na vseh koncih in krajih! Skrbeli bomo po svojih močeh za to, da ne bo streglo naše ljudstvo politiki trebuhov posameznih gospodov...“ Dobro bo, ako bomo mi enkrat nasprotno odkrili, kako visoko je liberalno učiteljstvo plačano za svoje politično rovanje med ljudstvom. Kajti liberalni učitelj se pri nas itak več poča s po-

litiko nego s šolo! Gospodje, zapomnite si svoje napade, da ne boste kričali, da smo mi začeli pometati, ko bomo odkrivali ljudstvu delo in plače liberalnih učiteljev.

* **Celjski liberalni poštenjaki.** Na Štefanovo je govoril dr. Korošec v bralnem društvu v svojem rojstnem kraju pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Sedaj ko je pretekel dober poldrugi mesec od tega dogodka, izmislila sta si „Narodni List“ in „Domovina“, da je izrekel dr. Korošec tudi besede: „Dandanes se ne gre več za narodnost — ampak za vero.“ Ker dr. Korošec že tretji teden biva na Dunaju, kjer je navzoč pri razpravah proračunskega odseka, obrnili smo se naravnost v St. Jurij, da nam razkrijejo najnovejšo laž. Dobili smo pojasnilo: „Kar piše „Narodni List“ in „Domovina“ o Koroševem govoru, je seveda zlagano. Tudi razburjenost je izmišljena. Dr. Korošec je govoril, kako se tvorijo stranke med narodi in v parlamentu ne samo po narodnostnem stališču, ampak vedno bolj sili v ospredje tudi versko in gospodarsko načelo.“ — Da je to res, bode dr. Korošec potrdil vsak omikani človek, ki ni prespal zadnjega časa. Sicer pa je dr. Korošec ravno s svojim govorom v proračunskem odseku pokazal, da mu „ni narodnost nič.“ Med tem ko brani dr. Korošec na Dunaju svoj narod, ga „narodnjaki“ doma besno napadajo. Taki so celjski liberalni poštenjaki!

* **Heil dr. Kukovec!** Poročali smo, da je prodal dr. Kukovec kos svojega posestva tudi posilnemu g. Grašiču. Sedaj se hoče oprati v listih tega madeža z otročjim izgovorom, da je Grašič občeval z njim v slovenskem jeziku. No, ali ne govori večina posilnemcev le slovenski? S takimi izgovori se slovenska javnost ne da več pomiriti!

* **Kompromis hočejo!** Narodna stranka sanja v zadnjem „Narodnem Listu“ o kompromisu (sporazumjenju) s Kmečko zvezo za prihodnje državnozbornske volitve. Kaj bo storila Kmečka zveza v danem slučaju, ne vemo, ker se še o tem ni govorilo pri njenem vodstvu. Mi povemo le svoje misli: Narodna stranka govori o kompromisu, zraven nabira še sedaj denar za najlutejši boj pri prihodnjih volitvah. Očividno je, da hoče Kmečko zvezo le uspati, sama pa se pripravlja na boj z denarjem. To je nepošteno ravnanje, kakor je pri Narodni stranki že od nekdaj v navadi. In če se bo liberalna stranka potegovala za sporazumjenje, je pričakovati da bo stavila tako visoke zahteve, katerih kmečka stranka nikdar ne bo smela privoliti, le z namenom, da bo potem lahko kričala: Glejte, Kmečka zveza je nespravljiva! Narodna stranka je tudi za tako nepoštenost sposobna! Vprašali bi tudi: Zakaj hoče Narodna stranka premirje le za volitve? Če ji je boj neljub, zakaj je zanesla boj na Slovenski Štajer? Zakaj je razbila slovo in pričela toli obzalo vanja vredni boj med brati? Ali res samo radi tega, da spravi par študentov pod streho in zadosti častihlepnosti nekaterih sedanjih voditeljev? Ob tej priliki pripomnimo, da je Kmečka zveza na zborovanju v Mariboru lanskega leta prišla z namenom, da se najde sporazumjenje s takozvanimi starimi rodoljubi, kompromis z liberalci, ki so začeli boj na Štajerskem, pa je vsled sklepa vodstva odklonila! Kdor hoče vedno le kompromise, naj ne začenja boja!

* **„Narodni List“** piše: „Da so sredstva naše mlade organizacije pičila, ker nimamo na razpolago čistih dobičkov političnih in nepolitičnih posojilnic kakor klerikalci in prvaki, je menda tudi znano.“ Temu nasproti moramo prvič pibiti dejstvo, da do sedaj nobeden denarni zavod, katerega vodijo pristasi Kmečke zveze, ni prispeval niti vinarja v politične svrhe, drugič pa tudi pibiti dejstvo, da Narodna stranka žaluje, da nima denarnih zavodov v popolni oblasti, da bi z rezervnimi zakladi in čistimi dohodki pokrivala svoje stroške. Tako torej izgleda pošteno narodno-gospodarsko delo Narodne stranke, denarni zavodi naj prispevajo za strankin zaklad. Upamo, da bodo posojilnice a la Sv. Urban pri Ptuj uresničile to željo Narodne stranke.

* **Tržne vesti.** Na tržiščih je zapihal drug veter, ki je ugoden za konzumenta. Zopet imamo jasen dokaz, da konzum lahko uravnava cene, ako ne takoj, se pa počasi pojavi upliv manjšega konzuma. Ta teden nam je prinesel znatne padce v cenah. Ogrski špekulantje so na neutemeljen način navili cene na tako visoko stopinjo, da je kupčiji in konzumu kar zmanjkalo sape. Kupčija je popolnoma zaspala. Mlini so popolnoma zapustili trg in drugega ni kazalo, kakor znižati cene. Vkljub temu padcu cen se tržišča niso oživila, konzum ni postal jačji. Jako majhne ponudbe zadostujejo zahtevam. Glavni vzrok nazadovanju cen tiči baje v tem, da moka ne gre in da so budimpeški mlini prisiljeni delati z jako majhno paro. Kako bo pa v bodoče, se ne ve. Tudi svetovna tržišča so se morala zadovoljiti z nižjimi cenami. Ameriška tržišča so zadnje soboto izgubila okoli 40 v na 100 kg, in v tem tednu so šle cene še nižje, v pristaniščih se je pojavilo jako veliko pšenice za uvoz v Evropo in tudi Avstralija je začela izvažati trikrat večje množine kakor lansko leto. To je najboljši dokaz, da so bila neresnična doseganja poročila, da Avstralija ne bo mogla veliko izvažati. Morda še bo tudi pri nas prilezlo precej pšenice na dan. — Konzum moka je dan za dnem slabši, moka vedno bolj zastajala in mlina si ne morejo drugače pomagati, kakor da ve-

dno bolj skrčujoje obrat. Kakor pravi neko poročilo iz Budimpešte, so trije budimpeški mlini ustavili delo za nekaj časa in danemu zgledu mislijo baje slediti tudi drugi mlini. Z ozirom na nižje cene sirovin prodajajo tudi pšenično moko za 20-30 v in rženo moko okoli 70 v nižje. Tudi klajna moka je cenejša, medtem ko je cena otrobov ostala neizpremenjena. — Akoravno je postala kupčija z usnjem živahnejša, vendar se še ne zaupa položaju, ampak se čaka z nakupom. Kože so se znatno utrdile v ceni. — Cene hmelja so neizpremenjene, kupčija mrtva. — Živina in meso na Dunaju: Pitani ogrski voli 66-82, gališki 69-78, krave 60-70, pitane svinje 88-106 v za 1 kg žive teže. Meso: Govedina, sprednje, 56 v do K 1.56, zadnje, 80 v do K 1.80, teletina 72 v do K 1.60, svinjina K 1.08 do 1.70, teleta 80 v do K 1.36, svinje 88 v do K 1.28 kg.

* **Poučni tečaj** v Slovenjgradu se vrši posebno za sodne okraje Marenberg, Slovenjgradec, Šošan in Vrnsko. Prosimo svoje zaupnike, da opozorijo razborite mladeniče na ta tečaj. S. K. S. Z. dobiva pisma z željo, da se priredi enak tečaj še tudi v Mariboru. Ker stanejo taki tečaji Zvezo tudi veliko denarja, je skoro izključeno, da bi se to zimo priredili tak tečaj v Mariboru, pač pa nameravamo prihodnjo zimo prirediti celo gotovo v Mariboru tečaj s posebno izbranim programom. Letos je vrh tega bil v Mariboru itak že zadružni tečaj. Naši somišljeniki naj torej blagohotno upoštevajo naše težave, vsled katerih ne moremo vsega storiti, kar bi sami radi.

* **Odbor „Slovenske dijaške zveze“** prosi, da se morebitne pošiljatve knjig naslavlja: Ferdo Merala, cand. iur., Ljubljana, Sv. Petra cesta 30, denarni prispevki pa na Franca Logarja, stud. iur., Gradec, univerza. Če se pošiljatve naslavlja direktno na društvo, ima včasih neprijetnosti tovariš v Ljubljani pri prejemanju.

Mariborski okraj.

m Poljudna predavanja v Mariboru. Zadnje nedeljo je g. dr. Verstovšek ob precejšnji udeležbi nadaljeval razpravo o zavarovalnem zakonu. Kdor prešturira Körberjevo predlogo o zavarovanju iz leta 1904, najde v njej mnogo nedostatkov, pri čemur bodo morali skrbeti poslanci, da se ti odpravijo. Ker je snov jako obširna, moramo se o tem dobro poučiti. Zato je g. govornik obljubil, da bo v prihodnjem predavanju, ki se bo vršilo 16. februarja ob 9. uri dop., o tem važnem predmetu nadaljeval. Dne 9. t. m. ne bo predavanja zaradi dveh drugih prireditiv.

m Umrl je v Studencih dne 4. t. m. g. nadučitelj Oton Vobič, rojen pri Sv. Marjeti l. 1869. V Studencih je bil nadučitelj od leta 1901. N. v. m. p.!

m Slivnica pri Mariboru. Povodom lurskega jubileja je časten član našega bralnega društva v vznesenih besedah orisal zgodovinski razvoj Lurda in s prepričevalnimi razlogi dokazal poseben pomen lurskih dogodkov za našo dobo v verskem, svetovnem in нравnem oziru; razkril nam je namene božje Modrosti, v kolikor jih lahko spozna človeški um. — Po govoru se je gospod doktorju izročil ličen diplom iz rok gospoda predsednika Fr. Pišeka. Naslednja igra nas je še bolj zadovoljila. Na mnogostransko željo se bode igra in živa slika Marijinih čednostij ponovila dne 9. febr. — Na pustno nedeljo pa se bodo, tako je čuti, zopet enkrat lene dekline raztogotile nad prezgodnjim petelinom, jeza, ki je že pred leti Slivničanom pripravila toliko nepozabnega smeha.

m Slivnica pri Mariboru. Minulo nedeljo dne 2. t. m. je priredilo naše izobraževalno društvo v šoli gospodarski shod in povabilo potovalnega učitelja g. Pušenjaka. Zbralo se je čez 60 mož, katerim je gospod predavatelj v poljudnih besedah in temeljito razložil pomen poduka o kmetijstvu in razna sredstva za pospeševanje istega (zlasti kmetijske podružnice); o pomenu zadružništva in o načelih na katerih temeljijo Rajfajzovne posojilnice kakor: nemejena zaveza, omejen okoliš, nizki deleži, ki se ne obrestujejo, demokratični duh, da se sme pridobiti le samo en delež in ima le en glas na občnem zboru; kolikor mogoče nizka obrestna mera za posojila, brezplačno delo načelstva iz ljubezni do bližnjega; velik pomen rezervnega zaklada, v katerega se steka čisti dobiček. Rezervni zaklad bo tekom let, ko se bode okrepil, lahko veliko prispeval v gospodarske namene okoliša Rajfajzovke in pomagal nositi ona bremena, katera morajo dandanes nositi občine. Najvažnejši pomen kmečkih posojilnic obstoji v tem, da ostane ves denar v domači župniji, se uporablja v korist kmetovalcev v okolišu zadruge in da postane kmet neodvisen tudi v denarnem oziru od raznih činiteljev, ki mnogokrat niso dovolj upoštevati kmečkih koristi. Opozoril je navzoče na razne pomisleke in ugovore, s katerimi bodo nasprotniki skušali ljudi odvrnati od prekorišnega zavoda. Z vzgledi je pobijal odločno sledeče ugovore: 1. Ni dovolj za vodstvo zavoda potrebnih mož. Ta ugovor je ničev, če se pomisli, da je na Spod. Stajerskem okrog 60 rajfajzovk, katere vodijo v mnogih slučajih skoraj samo kmetje. 2. Nevarnost. Načelstvo, ki obstoji navadno iz najboljših in najfrdnjših posestnikov, že v lastnem interesu skrbi, da se celo po-

slovanje redno in vestno vrši. Nadzorstvo nadzoruje celo delovanje posojilnice in jamči z revizorjem vred, kateri mora najmanj vsako drugo leto posojilnico pregledati za varnost vseh poslov. 3. Posojilnice delujejo v to, da se ljudstvo še bolj zadolži. To očitano postane brezpomembno, če se uvažuje, da Rajfajzovke podeljujejo kredit le onim, ki so posojila potrebni in — kar posebej naglašamo — tudi vredni. Da se torej tudi ozira na lastnosti onih, ki iščejo pomoči. 4. Strah radi molčečnosti. Člani načelstva in nadzorstva so zavezani o vsem, kar vidijo in slišijo, varovati tajnost. 5. Skrb, od kod se bode dobil potreben denar. Izkušnje pri drugih zavodih učijo, da se že v začetku nabere mnogo domačega denarja; skoraj vse novo ustanovljene posojilnice na Spod. Stajerskem, katere vodijo pristaši Kmečke zveze, imajo več hranilnih vlog kakor rabijo posojil. Namen kmečkih posojilnic je ravno, pospeševati varčevanje in je g. predavatelj obširno razpravljaval o sredstvih za povzdigo varčevanja, zlasti z upeljavo domačih hranilnic. Če bi pa res primanjkovalo hranilnih vlog, podeli potrebna denarna sredstva Zadružna zveza v Ljubljani, ki je, takorekoč mati okrog 460 jugoslovanskih zadrug. Nadučitelj g. Pestavšek se je na to zahvalil za temeljiti poduk g. potovalnemu učitelju, in se obširno bavil s prvim delom govora, v katerem se je priporočalo več kmetijskega poduka na ljudski šoli, zlasti v zadnjih dveh šolskih letih. G. nadučitelj je povdarjal, da je neobhodno potrebno, da že v ljudski šoli dobi mladina veselje do umnega kmetovanja in izrazil željo, da se tudi pri nas uvedejo nedeljski tečaji za šoli odraslo mladino. Obljubil je, da bode vedno drage volje v tem smislu deloval. Bodril je navzoče k ustanovitvi kmetijske podružnice in posojilnice. Zlasti je povdarjal z zanimivimi vzgledi s svoje šolske prakse velik pomen Rajfajzovk za pospeševanje varčevanja, katero moramo z vsemi sredstvi pri mladini razširjati. Gosp. predsednik Pišek se zahvali v imenu društva govornikoma, zlasti g. nadučitelju, ki je s svojim sedanjim delovanjem dokazal, da je vnet za gospodarsko delo. Uspeh zborovanja je bil ta, da se je sklenila ustanovitev kmetijske podružnice, v katero se je vpisalo takoj 30 članov, in se ustanovila posojilnica, kateri se je takoj izvolilo načelstvo, ki je ukrenilo vse potrebno, da začne posojilnica v najkrajšem času delovati.

m Jarenina. Tukaj so bile že štirikrat volitve v konkurenčni odbor. Vsakokrat so nemškutarji propadli pod vodstvom znanega Gornikovega Lojza. Pa vedno so se pritoževali na glavarstvo, tako da so bile volitve vsakokrat ovržene. Zadnjič pa se je vsled neke napake našega pristaša vendar le skobacal Lojze v odbor. Lojzek, ki je tak Nemeč, da bi ga bil celo Bismark vesel, če bi živel, je tudi velik prijatelj cerkve in duhovnikov. Zato pa je tudi agitiral za take moze, katerih geslo je: „Cerkev od zunaj, krčmo od znotraj!“ Zato pa, ker je tak prijatelj cerkve, sili v konkurenčni odbor, da bi njo potem branil, če bi njo hotel kdo oropati, ker je zdaj toliko sovražnikov svete cerkve. Že iz njegovega gospodarstva je razvidno, da tak finančni talent, kot je on, mora sodelovati pri konkurenčnem odboru. Žalostno pa je od nekaterih mož, da se dajo od tega političnega priganjača voditi, posebno Vukovski, St. Jakobski, Voseški in deloma tudi Pesničani. In Lojzek je bil žalosten, da so njegovi ljudje obtičali v blatu, zato jih je odvezal greha, ker so v petek jedli meso (volitve so bile v petek) in celo zaklical: „Tumer singen.“ Samo žalost ga je obdala, ko se je ozrl na svoje raztrgane štifletne, ki jih je raztrgal pri agitaciji.

m St. Lenart v Slov. gor. Mesar Sollak je dne 28. m. m. umrl. Rajni je bil hud nasprotnik Slovencev.

m Lenarški okraj. Somišljeniki! Prijatelji krščansko-socialnega društvenega dela in napredka, vabimo vas za nedeljo, dne 16. svečana t. l. k Sv. Lenartu v Slov. gor. Kaj bo zanimivega? Slovenska krščansko-socialna Zveza priredi skupno z bralnimi društvi šentlenarškega okraja veliko ljudsko veselico z zanimivim sporom, s skupnim petjem, z daljšo veseloigro, tombolo itd. Slavnostni govor ima poslanec in predsednik kršč.-socialne zveze dr. Korošec. Pridite, da se na prijateljskem, zabavnem sestanku zopet navdušimo za požrtvovalno društveno delovanje. Kdor izmed vas bi morebiti ne dobil vabila, se uljudno vabi tem potom.

m Laporje. Dne 13. januarja, se je pomisrečil v daljni francoski deželi, kjer je delal v rudokopih, Juri Doberšek, sin posestnika Jurija Doberška v Laporju. Pri eksploziji dinamita je bil hudo ranjen po celem telesu in je vsled teh ran in pretresenja možganov umrl v bolnišnici dne 18. januarja. Koliko jih gre v tužino za srečo, a pridejo le premnogokrat v nesrečo. — Dne 9. t. m. bo v sobi izobraževalnega društva poučno predavanje o čebeloreji in občini zbor čebelarke podružnice za slovenjebistriški okraj. Prijatelji čebeloreje pridite vsi! — Teden pozneje, 16. t. m. ima izobraževalno društvo poučno predavanje in I. občini zbor.

m Tinje. Veliko zanimanje je v sedanjem času za časopise. Več listov prihaja v župnijo, tem bolj izobraženi so ljudje. Žal, da pri nas tega ni. Starejši ljudje pravijo: sem brati pozabil ali ne vidim več, mladina pa vsled dolgega časa zahaja v gostilno ter zapravi tam en dan več, kakor bi veljalo pet listov. Stariši, naročajte dobre katoliške liste, kakor je „Slov. Gospodar“ in „Naš Dom.“

m V Studencih pri Mariboru ima tamošnje izobraževalno društvo svoj občini zbor dne 9. t. m. Ude vabimo k obilni udeležbi!

m Kmet. bral. društvo v Št. Ilju v Slov. gor. ima svoj redni občini zbor v nedeljo dne 9. febr. 1908 ob treh popoldne v hiši Št. Iljske posojilnice z običajnim vsporedom. K obilni udeležbi vabi odbor.

m Vojaško veteransko društvo pri Sv. Antonu v Sl. gor. priredi v nedeljo, dne 9. svečana 1908 v gostilni gospodične Alt tombolo. Začetek ob 6. uri. K obilnemu obisku uljudno vabi odbor.

m Črešnjevce. V nedeljo, 9. svečana t. l. ob polstirih popoldan se priredi na Črešnjevcu zabavni večer z godbo, petjem in saloigro. Ker se ne pošiljajo druga vabila, se tem potom vabi občinstvo k mnogobrojni udeležbi. Čisti dohodek je določen šolarski knjižnici.

Ptujski okraj.

p Ptuj. V konkurz je prišel trgovec A. Scholger na Bregu pri Ptuj. — Župan Ornič se zdravi na jugu in si krepi živce; zato pa namesto njega izvršuje pravcato strahovlado njegov vice-paša, ru-dečih Linhart. Povsod po okolici prireja shode, kliče duhovnike na korajžo, jih napada in raztrgava v „Stajercu“, da niti las ne ostane na njih dober, jih ovaja in tira pred sodišče, kjer je seveda vsak duhovnik obsojen; saj smo na Avstrijskem. Linhart katerega edino in glavno delo je, udrihati po duhovnikih in veri — niti enkrat na mesec bi ne mogla iziti ptujška žaba, ako bi Linhart ne mlatil po duhovnikih — Linhart torej razprostrta svoje mreže vedno dalje, a od naše strani v ptujski okolici malodane vse spi hudo zimsko spanje. Gospodje, ganite se, ednajsta ura je, sicer nas bo sovražnik na vseh straneh prehitel! — Stajere ni samo brezverski, ampak odločno protiverski. Vedno in povsod visoko hvali in poveljuje vsakega odpadnika in sovražnika vere; tako n. pr. imenuje v svoji zadnji štev. (od dne 2. febr.) odpadnika beljaškega zdravnika dr. Hock, ki je pred kratkim vtornil na Vrbskem jezeru, in kateri je bil strasten sovražnik katoliške cerkve, prvobornitelja napredne misli na Koroškem, mu kliče časten spomin v tisočero koroških src. A Linhart se vkljub temu predrzne malodane v vsaki številki povdarjati, da ni proti veri. Backi pa mu veselo prikmarvajo! — „Stajere“ laže, kakor je to njegov element, na vse pretege, ko piše o novoizvoljenem deželnem poslancu, da „niti pisati in čitati ne zna, ki ima toliko izobrazbe kakor zadnji pastir“ i. t. d. Opozorjamo g. poslanca na to nesramno laž! Poglejte si enkrat poštenjaka Linharta!

p Vinogradniki! Deželni vinarski inštruktor za ptujski okraj bode poučeval praktično o rezi in sicer meseca svečana: dne 20. v deželnem vinogradu v Rodnem vrhu, začetek ob 1. uri popoldne; 21. v Wratzfeldovem vinogradu v Jablovcu, ob 9. uri predpopoldne; 21. v Wratzfeldovem vinogradu v Sedlašku, ob 2. uri popoldne; 25. v Miheličovem vinogradu v Goričaku, ob 10. uri predpopoldne; 26. v Lovrecovem vinogradu v Velikem vrhu, ob 10. uri predpopoldne; 27. v Schullinkovem vinogradu v Pristavi, ob 10. uri predpopoldne; 27. v Mlakerjevem vinogradu v Velikem Okiču, ob 1. uri popoldne; 28. v Gomilšekovem vinogradu v Leskovcu, ob 9. uri predpopoldne; 28. v Vojskovem vinogradu v Podlehniku, ob 2. uri popoldne. Meseca sušca: 2. v dr. Jurtelinem vinogradu v Karčovin, ob 10. uri predpopoldne; 5. v cerkvenem vinogradu v Grajenšaku, ob 10. uri predpopoldne; 6. v Benešovem vinogradu v Mestnem vrhu, ob 10. uri predpopoldne; 7. v deželnem vinogradu pri Sv. Urbanu, ob 10. uri predpopoldne; 9. v Arnušovem vinogradu v Preradu, ob 11. uri predpopoldne; 10. v Zlodnjakovem vinogradu v Juršincih, ob 10. uri predpopoldne; 10. v Koserjevem vinogradu v Dragoviču, ob 2. uri popoldne; 12. v deželnem vinogradu v Naraplju, ob 1. uri popoldne; 13. v Vrabičovem vinogradu v Stopreih, ob 1. uri popoldne. Pri tem pouku se bodo pa, v kolikor bode pač to čas dopuščal, pretresavala tudi druga, v vinarsko stroko spadajoča dela. Če bi pa morda slabo vreme ali druge zapreke ovirale izvršitev tega programa, tedaj se bode to zanimancem potom pristojnega občinskega urada pravočasno naznanilo.

p Sv. Urban pri Ptuj. V nedeljo 19. m. m. je imela Stajerčeva stranka tukaj shod, na katerem je znani Stajerčijanec Drogenik imel govor. Govoril je o kmečkih težnjah, o krivičnem davku, in da so vsega krivi klerikalni poslanci. „Stajerčev“ urednik Linhart je pa udrihal po vsem in napadal vse od zadnjega kaplana pa gor do ministra. Zastopani so bili vsi naši „Erenpürgarji“ brez izjeme, kateri so še pred kratkim vlekli pri g. Colnerju dr. Kukovčev liberalni voz za Zdravčevo kandidaturu. Prepričati se pač mora vsak zaveden Slovenec, da Narodna stranka pri nas ni nič drugega nego skupina navadnih Stajerčijancev in narobe, kako jim pač kaže, samo da se kak duhovnik ali sploh kak po njihovem mnenju klerikalen mož osramoti, naj si bode potem od Linharta ali Kukovca. Omenil in opozoril pa bi enega, kateri se tudi precej od cerkve masti, ki pa je začel zadnji čas silno goniti proti gg. kaplanom, naj bo previden, sicer ga drugače podučimo. Neki „Anstreichar“ ni mogel nehati s ploskanjem, ko je Linhart sramotil prejšnjega g. kaplana. Se eden, ki tudi rad povdarja, da je Slovenec, in ki tudi pri slovenski banki služi, bi se naj rajši za svojo službo bolje brigal in za svoje uslužbenec, da ne bi toliko pritožb po lari šlo, mesto da je predlagal predsednika in sploh šel ptujskim gospodom na roko. Krokodilove solze je točil neki privandranikramar, ko je na starega leta dan slovo jemal od

odišlega g. kaplana Poplatnika. A sedaj, za tri tedne, pa je že isti mož na „Štajercem“ shodu vpil in z rokami ploskal, ko je Linhart g. kaplana napadal. So se pač zmiraj ljudje kot nekdanj med Judi, kateri so Kristusu na cvetno nedeljo vpili: „Hosana sinu Davidovemu“, a še ne čez teden dni pa že: „Križaj ga!“

p **Z Vurberga** smo dobili to-le izjavo: Ptujski „Štajerc“ me je začel najgrše napadati. Prvi lažnjivi napad je skoval iz besed, s katerimi sem pozdravil g. grofa Herberstajna. V letošnji 4. številki pa nesramno laže, da sem izjavil, da pridem s svojimi ljudmi na Štajercijanski shod motit, da sem grozil v „Gospodarju“, da je grozdi za Linhart na Vurbergu prekliso itd. To je yse najgrša laž. Nisem rekel, da pridem s svojimi ljudmi na shod, nisem grozil in v „Slov. Gospodarju“ nisem jaz pisal. Še grše laži so v 5. številki. Tu se slikajo naši vrli fantje kot najsurovejši ljudje in jaz kot njihov vodja. Tu se piše, da sem jaz pobegnul s shoda. Laž! Prišel sem na shod, zahteval s kmeti volitev predsednika in ker je Linhart rekel, da to ni navaden političen shod, marveč shod tiskovnega političnega društva, je cela stranka Kmečke zveze zapustila shod pošteno kot je pošteno prišla, ker ni hotela poslušati štajercijanskega hujskanja. Ostalo je na shodu zelo malo ljudi, več tujecev kot domačih. Nazadnje pravi „Štajerc“, da me je ovadil sodnji radi groznje in motenja shoda. „Štajerc“, nihče ni bolj potreben sodnji in ječe kot tvoje laži in vsi tisti, kateri so s teboj vred krivi nemira, jeze in razburjenja na prej mirnem Vurbergu. — Alojzij Kokelj, župnik.

p **Štajercijanski shod na Vurbergu.** Kakor zadnji „Štajerc“ laže o svojem shodu na Vurbergu, to že presega vse meje in se mora vsakemu poštemu človeku zastuditi. Zato mu hočemo nekoliko njegove laži izpodbiti, da bode slovensko ljudstvo videlo, kako nas ta list črni pred svetom. Čudimo se, da Linhart to čez noč vse pozabi, kar se čez dan godi, in drugi dan piše to, kar se mu čez noč sanja. Prvič je laž, da bi bil gospod župnik ljudstvo hujskal in vabil na shod, da bi morali shod motiti. Druga laž je, da bi bil g. župnik v „Gospodarju“ pisal, da je na Vurbergu za nje prekliso grozdi, res pa je, da je to pisal drugi dopisnik. Tretja laž je, da bi proti tretji uri na shod pridivjala gruča ljudi, in to večidel otroci, fantki od 12. do 16. leta. Pač pa smo na shod prišli čisto počasi in dostojno, in sicer mladeniči z dvajstimi leti in pošteni vurbški možje, in ti smo že gotovo vsi suhi za ušesi. Linhart pa si bode moral še ene naočnike kupiti, da bode odrašeno ljudstvo od otrok razločeval. Četrta laž je, da bi bili od župnika prignani kakor čreda ovac, pač pa so g. župnik prišli na zadnje čisto sami. Peta laž pa je največja, da bi namreč nekateri teh smrkočinov imeli v škornjih pripravljene nože, da bi z noži izvajali klerikalno ljubezen do bližnjega. — Linhart pokaži med nami tistega fanta, ki je imel v škornjih nož, in potem pristopimo vsi na tvojo stran. Kaj takšnega si more izmisliti le največji sovražnik naše mladine. — Šestič je laž, da bi bilo vse pripravljeno za prelivanje krvi; mogoče na vaši strani, naša stranka si od krvi nič mislila ni. — Sedma laž je, da je začel g. župnik, ko je Slavč shod otvoril, divjati in da bi na njegovo komando divjali vsi mladeniči in nekaj Marijinih hčerk in otrok. Resnica je, da so g. župnik in naše ljudstvo mirno zahtevali za svojo stranko predsednika. — Pač pa je Linhart divjal. Osmo laž je, da bi kmečko ljudstvo postalo razburjeno in da bi jih župnik dobil skoraj okoli ušes. — Resnica je, da so bili kmetje razburjeni zaradi Linhartovega nastopa, in bi jih poprej on dobil nego g. župnik. — Mi pa smo večinoma vsi z g. župnikom zapustili zborovanje. Laž je tudi, da bi potem večinoma vsi kmetje prišli nazaj, in da so bile polne sobe; resnica pa je, da še ene sobe niste imeli polne svojih naprednjakov lažjestranske. Potem piše Štajerc, da mi klerikalci delamo s sovraštvom, Štajercijanci pa z ljubeznijo. Čujte, Linhart! Na Vurbergu smo dozdej čisto mirno in v lepi slogi živeli med seboj, pač pa bi radi sedaj vi v našo lepo župnijo zasejali nemir. Lepa ljubezen to! Potem se Štajercijanci perejo po svojih shodih, da niso nemurji in neverci, mi pa pravimo, da so, in zraven še največji lažniki. Pomilujmo le tiste, ki so vam tam ploskali, da so tako vjeti v vaše zanke. — Linhart naznani nam tiste zaupnike in naročnike, ki si jih tukaj pridobil, da bomo vsaj vedli, koliko jih imaš. — Dokaži tudi, proti komu se so župnik priduševali, in kje smo mi na tuje stroške pijančevali? V kateri gostilni? Dokler nam „Štajerc“ tega ne pojasni, do tačas ga imamo za nesramnega lažnika. Smolo ste pa imeli na tukajšnjem shodu, in vam je slaba predla, zato ste se na dom pošiljali po svoje pristaše n. pr. po peka Berlingera. In tudi za svoja dobro rejena telesa ste se strašno bali, zato ste imeli orožnike s seboj. Tudi svoje pripravljene večerje niste imeli časa zavžiti, ampak ste jo kar naglo odkurili. — Povemo vam obenem, da ste se s svojim shodom našemu ljudstvu hudo zamerali ter svoji stranki jako škodovali.

Več župljanov.

p **Sv. Martin** pri Vurbergu. Dolgo zaželjeno in prepotrebno bralno in gospodarsko društvo je ustanovljeno. Na Svečnico je bil ustanovni shod ob ne-navadno veliki udeležbi ljudstva. Veselili smo se posebno velikega števila mož in vrlih mladeničev. V imenu pripravjalnega odbora je pozdravil navzoče

g. župnik Lajšič, ki se je z največjo vnemo trudil za društvo ter mu bode tudi zanaprej naklanjal svojo posebno skrb. V imenu S. K. S. Z. je govoril g. profesor dr. Hohnjec, ki je tolmačil važnost in veliki pomen izobrazbe in napredka ter začrtal smer, v kateri naj deluje novo društvo. Nato je g. profesor dr. Verstovšek v poljudnih besedah razlagal vzroke, vsled katerih širimo izobrazbo in vsestransko omiko med narodom, ter z navdušenimi besedami pozivljajal društvo, naj se vedno zveslo drži dvojne zastave, krščanskega praporja in slovenske trobojnice. Naposled se je g. kurat Fink ozrl nazaj v tisto dobo, ko se je on z uspehom trudil pripraviti društvo, pa ni mogel svoje misli popolnoma izvršiti, ker je prej zapustil ta kraj; potem je odgovarjal na morebitne ugovore proti društvu ter vabil stariše in mladino, naj v obilnem številu pristopijo in skrbno izpolnjujejo namene društva v svoj prid. Besede, ki so jih govorili govorniki, so imele prav lep uspeh: društvu je takoj pristopilo 61 mož in mladeničev. Izvoljen je bil odbor, ki se je tako-le sestavil: predsednik veleposestnik Janez Klemenčič; podpredsednik posestnik Janez Pihler; tajnik župnik Anton Lajšič; tajnikov namestnik kmet Ignac Thaler; blagajnik kmet Nikolaj Fažmon; blagajnikov namestnik mladenič Andrej Drozg; knjižničar mladenič Anton Majerič. Društvo je pristopilo S. K. S. Z. za Štajersko.

p **Pomanjkanje drv** se čuti na Dravskem polju. Tako so si letos naročili kmetje na kolodvoru Moškanjce drva iz Poljčan in tudi premoga so si naročili, kar se dosedaj še ni zgodilo.

p **Sv. Andraž** v Slov. gor. Nemila smrt nam je vzela iz naše sredine obče priljubljenega mladeniča in cerkvenega pevca Martina Šmid v 30. letu starosti. N. v. m. p.!

p **Mezgovci.** Veleposestnik Mihael Čuš, vrl narodnjak, je umrl. N. v. m. p.!

p **Zavrč.** Občine Zavrč, Turški vrh in Gorenjski vrh so uležile na dež. šol. svet prošnje za preložitve glavnih počitnic na jesenski čas, to je na čas, ko ljudstvo v Halozah zaradi trgatve in paše najbolj potrebuje otroke doma. Ali čujte in strmite! Oče ptujске giftne krote in njegovi pajdaši so bili vsi enoglasno proti temu. G. Ornič! Kako pa se to strelja!? V vašem listu vedno kričite, da ste prijatelji kmetov! Je-li to vaše prijateljstvo napram kmečkemu ljudstvu? Idite med ljudstvo in vprašajte, je-li kdo zadovoljen s temi počitnicami! Če najdete enega, bomo potem prav radi verjeli lažem vašega „Štajerca.“ Storili bomo nadaljne korake in mislimo, da se bode moralo upoštevati težnje kmečkega stanu. Sola je tu za ljudstvo, in ne narobe. Dragi kmetovalci! Ta slučaj zopet kaže, kako prijateljsko naklonjen je pek Ornič in žganjar Strašil kmetom s svojim lažnjivim „Štajercem.“

p **Iz rogaškega okraja.** V neki tukajšnji občini se je preteklo jesen delila podpora za škodo po toči, in to samo nekaterim. Sedaj bi pa imeli dobiti tudi tisti, ki niso prej dobili. To pa ni po volji župana dotične občine, ker je rekel, da morajo vsi dobiti, ali pa nobeden. Pravi, da bo šel sam na Ptuj do okrajnega glavarja in bode povedal, da ne sme dati podpore. Sedaj pa vprašam g. župana, zakaj pa ni pri prvi delitvi šel do glavarja, ko so se njegovi pristaši še norčevali iz tistih, ki niso nič dobili, in jim pravili: zakaj si Korošca volil, zato pa nič ne dobiš. Radoveden sem, ali bode pri glavarju tudi povedal, kateri njegovih občanov je najhujši „švercar“, ki največ svinj iz Hrvaškega prižene. Če ne bo povedal on, bomo pa drugi, poznamo take ptiče!

p **Ogenj.** V občini Brestovec je dne 3. t. m. zjutraj zgorelo gospodarsko poslopje posestnika Fr. Cverlin in svinjski hlev Franca Brantuša. Cverlin je zgorela vsa krma. Čudež, da se ni ogenj razširil po celi vasi, ker stojijo hiša ena tik druge in je bil hud veter. Tudi požarna bramba iz Rog. Slatine je prišla na lice mesta.

p **Stoprce.** V novi šoli je v petek 31. jan. zjutraj gorelo. Prejšnji dan po šoli je šolska služabnica pogrnila pepel iz peči v I. razredu v leseno smetišnico in tisto pustila v sobi tik peči. Med pepelom bila je še žrjavica. Ta je začela tleti. Smetišnica je pregorela in vnela so se šolska tla in tabla. Tudi notranje šipe na prednjem oknu so popokale. Zjutraj ob 7. uri pride služabnica kuriti in najde šolo polno dima. Trgovce Ignac Vrabčič in ženske, ki so šle k sv. maši, so ogenj pogasili. Ko bi se pol ure pozneje opazil ogenj, zgorela bi šola, ker v Stoprcih nimamo brizgalnice. Nova in stara šola ste zavarovani samo za 2000 K.

p **Sv. Florijan** pod Bočem. Veselica dne 26. januarja se je obnesla prav izborna. Ze nastop in deklaracije „mladih vojakov“ so nas očarale. Naravnost dovršeno pa se je predstavljala igra: „Bob iz Kranja“. Vsem peterim igralcem in igralkam gre zares vsa čast. Tudi s petjem domačih pevcev smo bili prav zadovoljni. Le tako naprej, vrli Florijančani in pokažite svetu, da greste tukli vi na dan in da niste več zaspani.

p **Vojaško veteranskega** podpornega društva Svetinjskega redni občni zbor vrši se v nedeljo, dne 9. svečana t. l. v svetinjski šoli z začetkom ob 3. uri popoldne po običajnem vspredu. Potrebno je da se istega vsi člani udeležijo.

p **Kmet. podr. Sv. Lovrenc** na Dr. polje priredi v nedeljo, dne 9. t. m. dva shoda s podučnim predavanjem: zjutraj ob 8. uri v Majšbergu, popoldne ob poltreh v Cirkovcah v Goljatovi gostilni. Ker bo poduk zanimiv, se pričakuje obilne udeležbe.

p **Bralno društvo na Hajdinu** ima v nedeljo 9. t. m. v gostilni Grubarja popoldne ob 3. uri zborovanje. Dnevni red: volitev odbora,

govor blagajnika in tajnika o vspehu lanskega leta, nabiranje udov iz potem srečolov z lepimi dobitki. Čisti dobiček je namenjen za nakup časnikov. Na mnogobrojno udeležitev uljudno vabi odbor.

Ljutomerski okraj.

1 **Shod K. Z.** v Stavenški vesi minulo nedeljo je bil zelo dobro obiskan. Čez 200 samih vrlih mož je prišlo poslušati svojega poslanca kmeta Roškarja, ki je v približno dveurnem, lepem govoru razložil namen Kmečke zveze. Njegova izvajanja so kmetje z navdušenjem odobrvali. Zgodovino prvih Slovencev nam je razlagal gospod kaplan Kovačič od Sv. Benedikta. Predsednik kmet. podružnice od Sv. Benedikta g. Zupe je govoril o delu posojilnice in kmet. podružnic ter iste priporočal. Sprejete so bile enoglasno sledeče resolucije: g. poslancu Roškarju se je izreklo popolno zaupanje; zahteva se 7 letno šolsko dobo in zadnji dve leti kmetijski poduk; lovska postava se mora predrugačiti kmetu v prid; omejiti se mora razkosavanje kmečkih posestev; odločno se ugovarja proti odprtju mej.

1 **Kmet. bral. društvo** v Gornji Radgoni priredi 16. t. m. v prostorih g. Škerleca zimsko veselico s tem vspredu: 1. Beseda k igri. 2. Igra „Divji lovec“. 3. Petje in godba med posameznimi točkami. Vstopnina znaša za sedeže prve vrste 60 vin., druge pa 40 vin. Slovinci-rodoljubi od blizu in daleč, 16. t. m. vas najljubneje vabi in pričakuje v Gornjo Radgono odbor.

Slovenjgraški okraj.

s **Smartin** pri Slovenjgradu. „Štajerc“ poroča v 3. šte. 1908, da je kravji mešetar Janez Staleker, po domače Tajmot, znani „klerikalec“, obsojen na 30 K ali tri dni zopora, ker je mešetarja Zepelna obrekoval. Tajmot klerikalec! To ni res! Ta je iz nosom in očesom pristaš slavne napredne armade celjske Narodne stranke. Staleker se je udeležil divje gonje proti Kmečki zvezi in je moral bežati s Kacem in Kraljem od Lešnika v temno noč pred političnimi nasprotniki. Staleker je bil tam, ko je druhal 600 razgrajavev divje stranke pri Plesniku hotela Rōbiča sleči. Mi pošteni kristjani pa smo ta čas pri večernicah molili in nismo bili vpleteni z onimi rogovileži v sodnijsko preiskavo. Ko sta gg. Barle in Kac našega g. nadžupnika zavoljo delitve letakov v naprednem jeziku sodnji ovadila, je bil tudi edini Staleker in neka ženska, ki je dvakrat v graški norišnici bivala, kot svedok zoper nadžupnika med 16. pričami, ki pa niso pričali na njegovo stran. Trije zvesti pristaši divje stranke so obsojeni na dva do devet mesecev zopora. Bili so vedni divjalci zoper Kmečko zvezo. Klerikalec, to je častni priimek, katerega ne smejo nositi tisti, ki so divjali zoper krščansko stranko. — Pristaši K. Z. v Mislinski dolini.

s **Smartno** pri Slovenjgradu. Pri občnem zborovanju bralnega društva so bili voljeni sledeči gospodje v odbor: predsednik Ig. Kristan, namestnik Jož. Rotovnik, odborniki: V. Mrzel, M. Klančnik, Ant. Gams, J. Kresnik in Gr. Krpač; knjižničar Ig. Kalinšek, blagajnik J. Kristan, tajnik K. Šteuerl. Zanimanje za bralno društvo je veliko, in vsaki dan pristopajo novi udje.

s **St. Ožbald.** Ker se neki dobro znani dopisnik v družbi z nekim zagrizenim nemurjem, ki ga tudi dobro poznamo, iz Kaple pri Arvežu v „Štajercu“ (štev. 4) toliko briga za tukajšne lepe dame in se ne sramuje, g. župnika od St. Ožbalta vlačiti črez zobe, kajti mrzijo ga itak samo nemurji, hočemo vprašati g. dopisnika, ali bolje laži-dopisnika, se-li še spominja, kako se je on obnašal, ko je bil še nekje drugje na stanovanju, da se je cela Kaplja zgrazala nad njim. Je-li že pozabil, kako se mu je pred kratkim godilo v St. Lovrencu, naj pač Boga zahvali, da mu je dal tako urne noge. Ti vidiš pezdir v očesu svojega brata, bruna v svojem očesu pa ne. Za danes toliko, ako pa ne bode dal miru, odkrili bomo še več lepih reči o njem. Kdor ima maslo na glavi, naj ne hodi na solnce. Nikdar ne bode dočakal, da bi se mu mi klanjali, kar on najbolj želi in kar ga najbolj jezi! Mi smo in ostanemo zavedni Slovenci!

s **V Sošanju** je odlični narodni gospodar g. Volk ustanovil novo posojilnico pod imenom „obrotno hranilno in posojilno društvo.“ O tej ustanovitvi pišejo liberalni listi dolge članke, a skrbno zamolčuje dejstvo, da je ta posojilnica naperjena proti stari posojilnici, ki je še menda premalo liberalna. V sedanjih dobi, ko se nahaja stara posojilnica v težavnem položaju, baš ni umestna ta ustanovitev. Pa liberalci rabijo za volitve denar! Novi zavod bo našel hvaležno nalogo v konvertiranju dolgov. Če bi hoteli slediti „Domovini“, bi vprašali: Koliko premoženja pa imajo člani načelstva Volk, Lampret, Kocuvan, in nadzorstva Volkan in Zupanc, ki je menda v Ameriko šel agitirat za nov zavod. Pri ustanovitvi tega popolnoma liberalnega zavoda je kumovala Zadrudna zveza v Celju.

s **Smartno** ob Paki. Tukajšno katoliško bralno društvo lepo napreduje, čeravno mu nasprotujejo hude liberalne sile. Iz tega se razvidi, da Pačani niso nazadnjaki, da še živijo in delajo za vero in narod. Zato pa le čvrsto naprej, možje in mladeniči, ne bodimo zaspani, delujmo pridno, da bomo in tudi moramo zmagati.

s Staritrg pri Slovenjgradcu. Dne 23. t. m. bode priredilo naše „Gospod. bralno društvo“ veselico. Uprizorili se bode gledališki predstavi: „Posestrimi“ in „Ne kljči vraga!“ Obilne udeležbe prosí odbor. V Legnu bo v nedeljo 9. t. m. v gostilni g. Rotovnika kmečka veselica. Vsi dobrodošli!

Konjiški okraj.

k Konjice. Pretekli ponedeljek je naš konjiški rojak, vlč. g. Janez Vedečnik, kaplan pri Sv. Martinu na Pohorju, poročil v nadžupnijski cerkvi štiri pare, med njimi tudi svojo sestrično. Ker je to nekaj izvanrednega, se je ob tej priliki nabralo v cerkvi veliko vernega ljudstva. Bog daj vsem novoporočencem obilnega blagoslova! — Prihodnji teden od 9.—16. se bo pri nas obhajal sv. misijon, katerega bodo vodili č. gg. oo. iz družbe Jezusove.

k Iz konjiškega okraja. Veliko navdušenje in veselje vlada pri nas med pristaši S. K. Z. vsled sijajne zmage njenega kandidata v deželni zbor. Narodna stranka pa leži pobita na tleh, ter bo izgubila še tisti ugled in upliv, ki ga je pri nekaterih imela do sedaj. Kdo pa bo tudi takim ljudem zana-prej šo verjel, ki so od hiše do hiše lagali, da ima Zdolšek šest latinskih šol, ko je komaj 14 dni ali tri tedne gledal latinsko šolo! Tudi za prihodnje deželnozborske volitve se že pripravljamo, ter hočemo polnoštevilno oddati svoje glasove kandidatu S. K. Z. Živeča Slovenska kmečka zveza!

k Prihova. Volitve so se srečno končale; 31 volilcev je bilo za katoliškega kandidata Terglava. in en sam za liberalnega Zdolška. Čegar je bil ta glas pač vsi vemo. Štajerčijanci so pa vkljub temu, da so dobili pisma, da naj volijo Zdolška, izostali. Na teh pismih je bil podpisan neki g. doktor iz Konjic, ki je svoje čase bil vrl pristaš katoliškega političnega društva. Pa, kaj ne, časi se spreminjajo, zato tudi mi dotičnega doktorja imenoma ne omenjamo, ker bi se čutil sicer preveč razžaljenega.

k Čadram. Naš preč. g. župnik so bili prepej nevarno oboleli. Hvala Bogu, sedaj je že boljše; prav bali smo se za njih. Želimo jim čvrstega zdravlja, da dosežejo svoj vzvišeni namen za olupšavo naše nove cerkve, ki so nam jo pozidali.

p Skomre. Občinski odbor v Zavrču je šol. vodja v Skomru, Jos. Troha, imenoval častnim občanom zaradi zaslug, katere si je iztekel za šolo in občino za časa njegovega tamkašnjega službovanja.

k Spitalič. Na Svečnico je pri nas umrl vrl in značajan mož stare korenine Miha Zidanšek, oče bogoslovnega profesorja in semeniškega ravnatelja. Dosegel je izredno starost 82 let. Pogreb je bil 4. februarja. Udeležilo se ga je 5 duhovnikov in zelo veliko ljudstva. Pristrčen nagrobni govor je imel ter ob enem vodil sprevod g. nadžupnik in dekan konjiški Franc Hrastelj. Rajni je bil naročnik „Slov. Gospodarja“ od začetka. N. v. m. p.!

k Dolič. Zgorelo je v četrtek dne 23. m. m. gospodarsko poslopje posestnika Alojz Hlevnika, po domače Pesnika. Kako je nastal ogenj, se ne ve. Goreti je začelo v hlevu v slami. K sreči ni bilo več živine v hlevu kot ena krava, katero so še pravo časno rešili.

k Na Keblju nad Oplotnico priredi Kmečka zveza dne 16. februarja, to je v nedeljo ob 12. uri shod. Govoril bode državni poslanec Pišek o delovanju državnega zbora, in g. Janez Potnik o pomenu Kmečke zveze. Kmetje, pridite!

k Keblj na Pohorju. V pravi luči se je pokazal sedaj ob času deželnozborske volitve naš novi trgovec. Do sedaj je delal namreč vedno bolj na tihem po načrtu svojih sobratov liberalcev. Da bi pa svoj liberalni program tudi v dejanju pokazal, začel je z vso vnemo delati za propalega liberalnega kandidata J. Zdolška s tem, da je dal njegove lepake nabiti po občini in tudi sam je imel nabitega na tabli, katera visi zunaj na zidu, kakor navadno pri malih trgovinah, naznanjajoč, kakšno blago da ima dotični trgovec v zalogi! Ali je imel naš nov trgovec v tem času tudi kandidata Zdolška v zalogi? Dvomimo! Da se tudi tukaj ljudstvo vedno bolj izobražuje, kaže izid deželnozborske volitve, katere se je udeležilo izmed 72 volilcev 48, in sicer 42 za g. Terglava, med temi tri neveljavni, in 6 za Zdolška. Zadnje ima sicer že omenjeni novi trgovec na vesti, kateri je ob času volitev naš najhujši nasprotnik. Seveda, ako bi poroke potreboval, tedaj bi mu bili kmetje zopet dobri. Toda sedaj mislim, da ga bodo naši kmetje malo bolj spoznali, da ne bodo več tako plesali, kakor jim bode ob godel, kakor se je to dosedaj godilo. Njemu samemu pa povemo, da ako se bode vedno liberalne lajne gonil, bomo odkrili zastor od njegove senčne strani in ga pokazali še bolj v svetli luči tako, da se ga bodo ustrašili celo njegovi najboljši prijatelji.

Več kmetov.

Razmerje glasov.

Okraj Šmarje: Šmarje (okolica) T. 71, Z. 9.

Okraj Laško: Trbovlje T. 24, Z. 88. Loka T. 45, Z. 35, nev. 7. Sv. Marjeta pri Rimskih toplicah T. 38, Z. —. Marijagradec T. 123, Z. 3. Jurkloster T. 28, Z. 20.

Okraj Konjice: Kozjak T. 5, Z. 2. Sp. Dolič T. 11, Z. 2. Oplotnica T. 30, Z. 26. Okoška vas T. 8, Z. 3.

Okraj Celje: Nova cerkev T. 36, Z. 21. Višnjaves T. 6, Z. 13.

Celjski okraj.

e Celje. Strupeni kakor kače so naši liberalni voditelji in zaspani študentje zaradi celjskih dopisov. Iščejo dopisnika, a zaman, in za to se maščuje student Spindler nad dr. Korošcem ter ga psuje, da je plitvoumen, nadut, zloduh, sebe pa imenuje zmožnega, energičnega moža. Lastna hvala smrdi, pravi pregovor; dr. Korošca pa ravno s takimi priimki ne boste spravili z ravnotežja. Kako slabo in omajeno pa je stališče dr. Kukovca v stranki, kaže zadnji Narodni list, kjer mora svojim pristašem naslikat strah, da so dr. Kukovca že nekaj hoteli duhovniki dobiti na svojo stran. Kot dokaz se navajajo pogovori — na furežih! Daleč je prišla Narodna stranka, ki mora s takimi strahovi pridobivati svojemu voditelju ugleda v stranki! Spindler svetla mora braniti dr. Kukovca, ker mu je poskrbel za kruh, toda dr. Božič ne bo miroval, dokler ne pride kvišku. Nevolja je v stranki nad Kukovcem in odkod prihaja, je tudi vsem znano.

e Celje. Izgubljena bitka pri zadnji deželnozborski volitvi je liberalni tabor hudo poparila. Za prihodnje deželnozborske volitve nameravajo ponuditi kompromis Slovenski kmečki zvezi, le to se boji, da liberalno učiteljstvo ne bode v to privolilo. Tudi je dovolj neznačajno, ja kompromisa ne bi držalo. Strast in sovraštvo liberalnega učiteljstva proti kmečki stranki ne pozna nobenih mej. Zmernejši elementi v liberalni stranki kakor dr. Kukovec, dr. Stiker, Rebek in drugi so sploh že od nekaj za kompromise. Kot najstrastnejši strankarji pa veljajo zdravnik dr. Serbec, dr. Božič, Spindler, Gradišnik in kar bode se nekaterim zdelo čudno, stari dr. Serbec. Urednik Furlani je socialdemokrat in njega bi se „mladi“, kakor so Lesničar, Spindler že radi iznebili. Jasli imajo že za druge ožje prijatelje pripravljene. Furlani res že povprašuje po službi kje drugod. Zanimivo je, kaj bo Kmečka zveza odgovorila na ponujani kompromis.

o Celje. Za umrlega učenca L. Ograjšek, ki je obiskoval pouk na orglavski šoli v Celju, je bral katehet Pučnik dne 31. m. m. sv. mašo, pri kateri je 22 učencev imenovanega zavoda lepo popevalo Witov Requiem. Rajni je bil vzgleden mladenič. Prvi slučaj smrti v teku devetih let na tukajšnji orglavski šoli.

e Celje. Obravnava proti goljufoma, ki sta goljufala južno železnico za 45.000 kron, katere sta izvabila postajenaželniku v Laškem trgu, se je v torek pričela.

e Celje. Celjski višjegimnazijski liberalni dijaki se obnašajo tako nedostojno, da jih je zadnje nedeljo morala neka ženska posvariti: „Zdaj ste pa že lahko tiho“. Pred dvema letima se ljudstvo nad slovenskim dijaštvom ni zgražalo, zdaj pa so slovenski liberalni dijaki toliko napredovali v izobrazbi, da jih morajo v cerkvi ženske opozoriti na nedostojno vedenje. — Kmetje; Le tavajte še dalje, kolikor vas je takšnih, pod zastavo hinavske „Narodne stranke“, ki je v Celju vodnica tudi vaših dijakov. Če mislite, da Narodna stranka ni proti veri, vam bodi povedano, da so ravno liberalni voditelji Narodne stranke pokrovitelji liberalnih in radikalnih celjskih dijakov. Liberalni dijaki imajo naročeno „Svobodo“, ki piše grozovito neverno in neumno, a vendar tako, da slovenski dijak lahko izgubi vero, če bere ta papir. — In vi mladiči, ki niste vredni, da bi se imenovali sinove slovenskega naroda, vi agitatorji za liberalizem, vi ste izdajalci naroda, ker ste izdali njegovo vero! Kot na takšne hočemo zdaj pogledati na vas. Do zdaj smo gledali skoz prste na vaša početja, zanaprej pa ne več!

e Laški trg. Že svoj čas je pisal „Slovenski Gospodar“, kako žalostne razmere pri nas vladajo. Že takrat se je omenjalo, da zadene v tem oziru velika krivda tukajšnje pivovarne, oziroma njeno vodstvo! — Podjetje, kakor je pivovarna, bi bilo pač lahko merodajen faktor v marsičem; ko bi bilo vodstvo na svojem mestu, ne imeli bi samo naši tukajšnji narodni nasprotniki drugega mnenja o njem, ampak pivovarna bi lahko tudi širši javnosti imponirala, bila bi lahko opora v boju za narodne pravice. A kakor stvari danes stoji, se mora vsak, ki ima oči in vidi, sedanjji upravi smejať! Da prepogosta menjava uradnikov in drugih uslužbencev — kakor se to sedaj tukaj prakticira — podjetju ne more ravno koristiti, je pač jasno in uvidi to že vsak otrok, le sedanje vodstvo smatra menda to kot nekak „šport“, ki ima seveda tudi svoje posledice. No, če je kdo sladek, če zna po drugih tovariših-uradnikih dobro udrihati, če je njegovo obnašanje tako, da si mora vsak čas kdo sodnijskim potom od njega zahtevati zadoščenja, potem je tudi pri vodstvu dobro zapisan, potem sedi na toplem. — Dapa mora vsled takega skrajno krivičnega postopanja med drugimi res dobrimi uradniki vreti, da so upravičeno skrajno nezadovoljni, je pač naravno! — Slovenski uradniki morajo vsled žalostnih razmer in včasih iz jako dvomljivih vzrokov odhajati in na njih mesta prihajajo drugi slovenski t. j. poslovnega jezika v govoru in pisavi nezmožni. Tudi to dejstvo služi menda v povzdigo (?) „narodnega“ podjetja. — Čudno se nam zdi, da upravni svet, ki sestoji baje iz samih inteligentov, tega ne vidi ali pa noče vi-

deti in upoštevati, in če je to slednje resnica, potem soglašaj s takim početjem in je ravno tako obsojanja vredno. — Sicer pa, če bode šla stvar v tem toku naprej, boste prepričani, da pride dan, kojega se ne boste mogli veseliti. Toliko za danes; v kratkem mogoče nadaljevanje! — — — — —

Opazovalec.

e Iz laškega okraja. „Narodni List“ je v št. 3 imenoval nekatere občine laškega okraja „sveži misli napredka se nepristopne“. Tako torej, kdo misli s svojo glavo, in ne z glavo celjskih doktorjev in liberalnih učiteljev, ga takoj ozmerjajo, da je nepristopen sveži misli napredka, da je nazadnjak. To pa je zares svobodomiselnost! Kdor se jim brezpogojno ne uda, ga takoj napadejo. Mi pa s svojo kmečko pametjo mislimo, da je to le slepa pokorščina. Vendar pa mi kmetje hočemo napredovati, čeprav ne tako, kakor bi bilo Narodni stranki ljubo. Agitirati hočemo od hiše do hiše, poselimo za dobre časnike. Saj nas na tem polju čaka še mnogo dela, posebno v občini Marija Gradec, Sv. Kristof, Jurkloster, Loka. Časnike „Slovenski Gospodar“ in „Naš Dom“ moramo še mnogo bolj razširiti, naj bo gospod pri Narodni stranki ljubo ali ne, da bomo tako napredovali čeprav nas liberalci imenujejo nazadnjake. To bo tudi najboljši odgovor na napade naših nasprotnikov. Kmet volilec.

e Sv. Lenart nad Laškem. Dozdeva se, da je zanimanje za „Štajerca“ začelo zmrzovati. Ko bi bile boljše opore, bi še bilo, a sedaj se vedno povdarja, štiri giftne krote imamo, a te niso Bog ve kaj. Eden se bo spulal, eden ne sme nič imeti, eden sploh nič nima, četrti pa je mož čudak, sam za-se, ki svojo politiko samo žvižga. Mi pa imamo skupno samo eno željo, da bi radi prej ko mogoče „Štajer-cu“ in liberalizmu sploh zažvižgali — marš!

e Volilec Terglava. Velikodušna Narodna stranka nam baje privoščič našega Terglava. „Naj ga imajo, za teh pet dobrih mesecev se ne pulimo. Ko bi hoteli mi drugače nastopiti, bi gotovo zopet zmagali. No, pa naj imajo pristaši Kmečke zveze tudi malo, saj kratko veselje v Savinski dolini. Tako govorijo vzlovoženi liberalni volilci po krčmah. Liberalci, naj vam bo v vaše pomirjenje povedano, da ste že bili dovolj delavni. Saj je vaši delavnosti „Slov. Narod“ tik pred volitvijo slavo pel in vam zmago prerokoval. Za buteljne ste imeli na neki veselici vse tiste kmete volilce, ki bi morebiti volili g. Terglava — kmeta in domačina. Časi se pač spreminjajo in mi (liberalci) se spreminjamo v njih. Lani ste hoteli imeti domačega kmeta v državni zbor, Povalej je „državni uradnik, pa še učeni doktor“; letos ste pa vendar le hoteli imeti v deželni zbor Zdolška, ki veliko zna, ki ima šest latinskih šol, ki lepo nemško govori, dočim Terglav še dobro pisati ne zna. Liberalci, kakor ste lagali lani, tako ste lagali letos. A lani se vam je posrečilo. Kaj? Vi niste delali? Uradno ste ljudi silili, s preklicevanjem pri cerkvi, da se naj nobeden ne zmoti, da bi volil Terglava. A vse zastoj. „Slov. Narod“ v že omenjeni številki govori, da bo zmaga v jesenskih volitvah zopet na strani Kmečke zveze, tiste stranke, ki je zmagala zdaj. Če je še sedaj z vsemi drugimi liberalnimi listi istega mišljenja, ali ne, nam je vse eno. Za nas velja: pošteno delajmo!

Savinčan.

e Dramlje. Dva doktorja za pričo in pravi namen nagrobnega govora za rajnim Rajhom. Pri „Nar. Listu“ vstajajo novi nasprotniki za župnika in krščansko besedo. V številki pred Svečnico, 30. januarja, tajita z obilnimi besedami oba doktorja Rajha iz Celja in, Gradca, da bi župnik bil v nagrobnem govoru za njihovim očetom to izrekel, kar je prinesel „Slov. Gospodar“ v sredi januarja. V sredi dopisa se pa nehote zaleti doktorjema, da po-trdita resnico dopisa v „Gospodarju“. Tam pišeta do besede, da je župnik med drugim govoril: „Če študent le ne čuti poklica za duhovski stan, je že boljše, ako si zbere drug stan.“ „Dijak, ki nima poklica za duhovski stan, torej lahko postane na primer profesor, odvetnik ali sodnik, ostati pa mora naroden in zvest sveti veri.“ Prav s temi besedami potrjujeta doktorja dve tretjini jedra v „Gospodarju“, samo gospodarstva ne omenita. Hvala za legaliziranje. Zakaj je župnik imel nagrobni govor? Ali zato, kakor pravita doktorja, ker je župnik do doktorjev očitno svojo mržnjo kazal, še preden jih je sploh osebno poznal? Župniku ni znano, da jih je kje žalil. Povejta, kje in kaj! Ali je župnik govoril kot nasprotnik inteligence? Težko, če bi doktorja ravnala prav pri obravnavah, ako bi potrebne dokaze za svoje trditve drugim prepuščala, kakor to storita v našem slučaju: sama trdita, da je župnik nasprotnik inteligence, ko je treba to dokazati, se umakneta drugim. Govorita, kadar že imata dokaze skupaj. Je res hotel župnik doktorja narisati kot brezobzirna izsesatelja svojih starišev? Dokler ni tega župnik v „Nar. Listu“ bral, ni na to nikdar mislil. Zakaj je pa župnik navduševal k delu za gospodarstvo, za slovensko narodnost in k zvestobi v sveti veri, in pa ravno ob odprtém grobu pr-dragega in nepozabnega očeta? Na novo je hotel opozoriti na vero, ki je najpoglavitejši pripomoček, da se človek nekaj zopet zedini s tistimi, od katerih se moramo pri grobu za celo življenje s krvavečim srcem ločiti. Poglavitni namen govora je bil torej, tudi oba g. doktorja potolažiti, nič pa žaliti.

e Dramlje. Šola je pri nas zaprta, ker je veliko otrok zbolelo na nalezljivih boleznih.

c **Frankolovo.** Terglavove zmage smo razun dveh vsi Frankolčani silno veseli in kar razočarani smo bili, ko smo zvedeli nepričakovano novico, da je izvoljen in da je izmed 40 pri nas oddanih glasov dobil Zdolšek samo dva in še ta dva glasa sta neki tako žalostno čivkala, kar pa je najlepše, čivkala sta oba pod eno streho. Od zadnjih volitev smo v smislu Kmečke zveze dobro napredovali, pridno smo agitirali, zdaj smo dobili korajžo in kar veselimo se prihodnjih deželnozbornih volitev; takrat namreč hočemo spet pokazati, da pri nas ni prostora za gnili liberalizem. Pretečeno nedeljo sta v tukajšnji občinski pisarni, kjer je nastanjena „Posojilna knjižnica“, predavala dva mladeniča o socialnem tečaju v Celju, kar bodeta o priliki še nadaljevala. — Influenca tudi pri nas zelo korajžno nastopa, v nekaterih družinah je poskusila vse osebe; a sedaj počenjajo njeni napadi. — V naši fari sta umrla pretečeni mesec kar dva Radeckijeva veterana, Ivan Dobrajc in Jurij Gorenšek, kot občinska ubožca, kar je tudi tretji, še tukaj živeči Radeckijev vojak, Marko Brezlan; vsi trije so si zaslužili kaj boljšega kot je občinska ubožnica. Žalostno! Frankolski fantje.

c **St. Jurij** ob juž. žel. Tukajšnje postajo bodo zdatno razširili. Komisija bo dne 9. marca.

c **Gornjigrad.** V štev. 17. „Slov. Naroda“ z dne 22. jan. t. l. si pod napisom: „Klerikalna posojilnica“ hladi nekdo svojo jezo radi tega, ker se je v Gornjemgradu osnovala nova kmečka posojilnica na rajfajznom načinu. Najprej se obregne ob g. Pušenjaka, ki se pa za te komplimente gotovo ne bo veliko zmenil. Posebno hud je na duhovnike gornjegrajske in novostiškega, ker so bili tako predrzni, da so pomagali uresničiti že davno željo ljudstva po svoji lastni, res kmečki posojilnici, pa si za to niso izprosili dovoljenja pri neki gotovi gospodi. Opozorili bi dopisnika „Slov. Naroda“ na oni pregovor o vrvi v hiši obešenca. O župniku v Novistihi ne more nihče reči, da bi bil kedaj dano besedo snedel. Ne vemo pa, če bi bilo nekaterim prijetno, če bi se začelo razpravljati o neki častni besedi za časa volitev Žičkar-Hribar. In kaj bi rekli nekateri, če bi se zopet vzbudili nočni strahovi, ki spijo po kletih? Dopisnik pravi, da stara posojilnica ne bo trpela veliko škode radi nove. Zakaj potem ono jezljivo zadiranje? Je pač težko gledati, da katoliški kmetje s svojim denarjem sami gospodarijo. Nihče ne bo nikogar silil, da da svoj denar v novo posojilnico. Vsak kamor bo hotel. Zmerjanje započete delo ne bo ustavilo.

c **Iz Gornjegrajskega.** V zadnjem dopisu o naših volitvah v okrajni zastop se čudno here, ko dopisnik izpušča svojo jezo, ker se izvoljeni načelnik rad piše Scharb. Ne pove pa, da je ravno dopisnikova stranka pri državnozbornih volitvah s Scharbom bila v prijateljskih razmerah. Pri volitvi načelnika so se pač ravnali po tem, kaj je manjše zlo. Zakaj se zastopniki obeh dolin niso sporazumeli? Naj se pogleda na postopanje Zadrebčanov pri volitvi kmečkih občin, pri kateri se je savinska stran popolno ob steno porinila in odgovor je dan. Čudno je slišati, če se oni, ki je enega natepel, jezi, da mu ta tepeni ne pomaga koga tretjega tepsti. Torej drugokrat več pametnega prevdarka od začetka.

c **Iz gornjegrajskega okraja.** Volitve so za ta okraj pokazale, da kranjska liberalna Drukarjeva in Kocbekova politika s sodnijskim priveskom Zdolšekom — ni za naš okraj. Škoda, da Drukar in Kocbek ne nista železnice napravila, da bi se odpeljala, odkoder sta k nam prišla. Zakaj tem ljudem nihče ne zapu, razen par zabitih liberalcev. In kako tudi!! Drukarju se morajo računati popravljati! Kocbekove pogodbe pa za sole nič ne veljajo. Če četa gospoda o tem kaj več zvedeti, se jima bode postreglo! — Volili smo pa tako: Okolica Mozirje: 76 Terglav, 2 Zdolšek. Ta dva sta gotovo pustnjaka! Rečica: 40 Terglav, 4 Zdolšek, so pač liberalni učitelji vmes, kakor pri kmečki juhi žafran. Kokarje neki 15 Terglav in Zdolšek 15. Nevedni Zadrebčani, kdo bi jim zameril, če imajo nekdanjega kapucinskega bratra za — učitelja! Bočna: 49 Terglav, 32 Zdolšek. No Peter, si še prelahek, če je tudi velika kibla Zmavca zraven! Novaštita: 35 Terglav, 11 Zdolšek. Ako Kele niti Tvoji učenci za Te ne marajo, ker je že celo zarod tukaj — so ure Tvojega županovanja šeste. Ljubno: Terglav 60, Zdolšek 6. Vsi Grili in sodnijskih zadrugarjev privesek, s shodom v nedeljo poprej, ni nič izdalo. Luče 117 Terglav, Zdolšek —. Solčava: 37 Terglav, Zdolšek —. Zdj pa seštejmo in vsem povejmo, da kdor tukaj dela liberalno politiko — je sovražnik našega okraja in hujskač.

c **Samomor.** V Hrastniku se je ustrelil 19letni začasn učitelj Verdaj.

c **Dol** pri Hrastniku. Materijal za zgradbo nove cerkve, ki se bo začela graditi v spomladni farani pridno dovažajo. Apna imamo že zadosti. Sedaj vozijo les, ki so ga darovali domačini in pa naši sosedi Sentjederčani in Trbovljčani. Pesek je daroval g. Alojz Igričnik, in rudarji so prevzeli, da ga nakopljejo. Pristrčna hvala vsem! Zgradbo nove cerkve je prevzela razun fesarkega dela, znana firma Toenies iz Ljubljane.

c **Na Teharjih** pri Celju je umrl vobče spoštovani Franc Kvac, oče g. Ivana Kvaca, nadučitelja v Smartnu v Rožni dolini.

c **Grobelno.** Dobili smo novega postajenačelnika Slovenca, g. Randl iz Radeč.

c **Vrbje.** Vaški županski stolec se je pri nas prevrgel samcu, ki sliši na ime „Joža Bališ“. Kakšno alogo je ta samec skozi celo leto igral, bo natančno

popisala „Straža“. Za danes pribijemo resnico, da se je Joža skozi ves čas laskal naši duhovščini pa samo za to, da bi jo pred narodnimi strankarji opravljal. Joža, zato si pa zaslužil, da si iz županskega stolecu padel. Živel novi župan Cokan!

c **Braslovče.** V 5. štev. „Slov. Gospodarja“ se neki dopisnik čudi, da so na Zdolšekovem shodu v Zalcu v navzočnosti državnega poslanca g. Robleka leteli pfuj-klici na g. dr. Povaleja, pa jih ni svaril. Mi pa, ki g. Robleka od blizu poznamo, se nič ne čudimo. On je sam toliko olikan, da je na volilnih shodih v Braslovčah, na Polzeli in v Zalcu našega kandidata g. Terglava imenoval vedno le „čepurja.“ Nasprotno pa g. Terglav ni nikoli žal besede rekel o g. Robleku. Kedo je potem bolj olikan? Ali ni res, da je pri liberalcih tisti najbolj izobražen, ki zna po nasprotniku, posebno pa po duhovnikih udrihati? Liberalca boš najložje po tem spoznal, da se s svojim krščanskim življenjem hvali, toda krščanskih dolžnosti ne izpolnjuje, in da zna svojega političnega nasprotnika zasramovati. Še več takih primer bi lahko naštel, pa naj bo za danes dovolj.

c **Savinska dolina.** Pri nas vlada veliko veselje nad zmago našega savinskega rojaka g. Terglava. Šel je odkrito v boj kot kandidat Slovenske kmečke zveze. In tudi Savinska dolina ga je volila z večino glasov. Naša dolina, nikdar ni bila v taboru liberalne stranke. Pri zadnjih volitvah je nastopila za Robleka, ker je rojak in ker je zadrževal, da ni kandidat nobene stranke, tudi liberalne ne. Seveda, sedaj že vidimo, da je popoboma v zanjah liberalne stranke, in ako bi sedaj nastopil zopet Roblek kot kandidat in sicer odkrito kot kandidat liberalcev, bi ne dobil več večine. G. Roblek pa še nam vedno ni povedal, zakaj nam je pri volitvah pravil, da je neodvisen, ko pa je bil izvoljen, se je udal Kukovcu in Spindlerju. To hočemo vedeti in Roblek naj govori, zakaj je bil tako neodkritosrčen?

c **Umrla** je v Št. Pavlu v Sav. dolnji baronica Hackelberg.

c **Zalec.** Strastni in zagrizeni Narodni strankar in župan Sirca je na dan izvolitve Terglava odpustil iz službe večletnega zvestega tajnika Zupanca, ker je, kakor strankarji pravijo, klerikalni agitator. Sprejel je v občinsko pisarno g. Mikuša, za občinsko tajništvo gotovo nesposobnega moža. Ta nesposobni Mikuš trka sedaj na Zupancova vrata in ga prosi, naj ga v tajništvu podučuje. Smešno to. Iz službe Zupanca izženejo, kruh mu vzamejo, in sedaj jim naj še roboto dela. Tako plemenito ravna g. Sirca z uslužbenci.

c **Mozirje.** V nedeljo dne 2. svečana se je vršil v Mozirju občni zbor rokodelske zadruga občin Mozirje, Rečice in Kokarje. Udeležilo se je lepo število zavednih rokodelcev. Prečital se je zapisnik zadnjega občnega zbora, a prezrla se je ena odborova seja, ki se je še-le na opomin enega odbornika prečitala. Pri prečitavanju pa se je razvidelo, da je odbor dovolil poravnati primanjkljaj neke veselice iz zadruga blagajne in pa načelniku 20 K nagrade. Pri občnem zboru se je dala ta nagrada na glasovanje in je isti s 15. proti 6. glasom to nagrado odbil. S tem so gotovo pokazali g. načelniku veliko nezaupnico in g. načelnik je na to presenečenje rekel, da odstopi. No, saj čas bi že bil, a mi ne verjamemo, ker se je baje tudi pri požarni brambi izrazil, da načelnik niti za 500 ne prevzame več. No, in sedaj? Ali upate, da boste dobili več nego 500 nagrade? G. načelnik, pričakujemo, da boste tako značajni, da vaša obljuba ne smukne skozi raztrgani žep in da ostanete mož beseda.

c **Galicija** pri Celju. Tudi v našem zagorskem kotu so pri volitvi minoli mesec imeli hude agitatorje za liberalnega kandidata Zdolška. Iz žalske fare je prišel agitator znani Ocvirk, ki je cel teden pred volitvami hodil okoli, tako da si je gotovo par škornjev raztrgal. Pravil je o Zdolšku, da je neki silno zbrihtan in študiran. Celo pred cerkvijo je oklical Zdolškov shod, čeravno je to delo občinskega sluga. Pri Reherju je bil potem liberalen shod, ki je imel edino ta uspeh, da ni nobeden kmet šel k Reharju. In na dan volitve so liberalci popolnoma pogoreli. Živio Kmečka zveza!

c **Slivnica pri Celju.** Dne 9. t. m. po večernih ima tukajšnje bralno društvo v lastnih prostorih svoj občni zbor. Obilne udeležbe prosil odbor.

c **Bralno društvo na Ljubnem** ima dne 9. febr. po večernih svoj redni občni zbor z običajnim vspešnim.

Brežiški okraj.

b **Kozje.** Dne 26. prosinca je veselica Gospodarskega bralnega društva vse udeležence zelo zadovoljila. Dekleta so izborno igrale, prav iz srca smo se vsi smejali priprosti Mariji. Zelja vseh je, da se igra ponovi. Tudi petje je bilo lepo. Vrla dekleta, le tako naprej. Prihodnjič nastopijo tudi naši fantje z eno mično igro na oder.

b **Za kozjanski okraj** je pridobil državni poslanec dr. Korošec 9380 K podpore, katera se bode delila dne 14. februarja v Kozjem.

b **Za sevniški okraj** je dobil državni poslanec dr. Benkovič državno podporo, ki se bode delila dne 15. februarja v Sevnici.

b **Zagorje.** Dne 1. svečana je umrl po dolgi, mučni bolezni, previden s sv. zakramenti, nadučitelj Janez Hočevar v 49 letu svoje starosti.

b **Bizeljsko.** Dne 12. dec. prošlega leta je g. dekan iz Vidma v družbi mnogih duhovnikov blagoslovil našo preslikano cerkev in prenovljene oltarje. Mnogobrojno ljudstvo je imelo veliko veselje, veliko radost tudi g. župnik Pavlič. Komaj pa je dober mesec dni preteklo, 22. jan. je zopet ta prijazna cerkev nabito polna vernikov, nizek holm mrgoli ljudstva, zvonovi tužno pojo, črna zastava raz zvonik naznanja tužno, nepričakovano novico o smrti gosp. župnika Pavliča. Silno prehlajenje, pljučnica, oslabele srce se še tako mlademu, komaj 46 letnemu gospospu pretrgalo nit življenja. G. duh. svet. in dekan kozjanski Tomažič mu govori slovo, 28 duhovnih sobratov jedini svoje glasove v mrtvaško molitev za ranikim, domači in tuji farani hitijo se posloviti od dobrega gospoda. Da, dober je bil, to je sodba vseh, predober. Poslanci občine Hajdine, kjer je bil časten občan, mu položijo krasen venec na krsto, domači prijatelji so mu istotako darovali prelepe vence, vse sodenje župnije, Hrvatje, tudi Savinčani so zastopali. — Rajni je bil dober gospodar, lepo je tudi oskrbel svoj odhod iz tega sveta. Ni se bal smrti, pričakoval jo je, lepo mirno je sprejel sv. zakramente in napravil oporoko, v kateri je postavil župnijsko cerkev za glavnega dediča. Bizeljanci bodo še-le sčasoma videli, kaj so z g. župnikom zgubili. Dobri, predobri Ivan, počivaj v miru!

b **Kozje.** Kmet. podružnica za kozjanski okraj ima svoj občni zbor v nedeljo, dne 16. februarja ob 3. uri popoldne v gostilni g. Gučeka v Kozjem s sledečim vspešnim: 1. Pozdrav. 2. Poročilo blagajnika. 3. Volitev novega odbora. 4. Volitev delegata za skupščino v Gradcu. 5. Slučajnosti.

Najnovejše novice.

Kmečki denarni zavod v Mariboru. Že mnogokrat se je izrazila želja, da bi se ustanovil v Mariboru kmečki denarni zavod, kakor ga ima katoliška kmečka organizacija za Zgornje in Srednje Štajersko v Gradcu. Denarni zavod nemške kmečke organizacije v Gradcu je imel pretečeno leto nad 16 mil. kron prometa. Zakaj bi podobnega zavoda ne imeli slovenski spodnještajerski kmetje? Pri takem zavodu bi lahko v sili dobivali potrebna posojila, v tak zavod pa bi nalagali tudi svoj prihranjeni denar. Danes svojim pristašem lahko naznanimo veselo vest, da se je po vzgledu graškega kmečkega denarnega zavoda za Slovenski Štajer osnoval in ustanovil tudi v Mariboru denarni zavod pod imenom: „Spodnještajerska ljudska posojilnica.“ Ta zavod bo začel v kratkem poslovati. Svoje pristaše že zdaj opominjamo na to, da novo ustanovljeno posojilnico povsod priporočajo in se je povsod poslužujejo. Da so ustanovitelji nove posojilnice prav zadeli, dokaz temu je to, da so novo posojilnico liberalni listi „Domovina“, „Narodni List“, „Slov. Narod“ itd. napadali že poprej, predno je bila ustanovljena. Taki napadi bodo v prihodnje novo posojilnico katoliško mislečim Slovincem na Spodnjem Štajerskem najboljšje priporočali. O novi posojilnici bomo v prihodnjih številkah „Slov. Gosp.“ še natančneje pisali. Za danes pozivljemo svoje prijatelje in pristaše, da natančno prevdarijo in pretresejo to-le vprašanje: Ali bi ne bilo nespametno, da bi verni katoliški Slovenci še zanašrejšje podpirali s svojim denarjem liberalne posojilnice, ki potem denar porablja v boju zoper katoliško misleče ljudstvo in z njim povspešujejo zgolj liberalne namene.

Socialni kurz v Slovenjgradu se začne v ponedeljek 10. februarja ob 9. predpoldne. Vršil se bo v gostilni g. Lovenca Rudl, po domače Petrič, v Starem trgu tik Slovenjgrada. Mladeniči in možje, v obilnem številu na ta kurz! Za prenočišče in hrano je preskrbljeno.

V proračunskem odseku je v sredo dne 5. februarja govoril državni poslanec dr. Korošec k postavki: sol. Zahteval je, da se tudi sol za kuhinjo in za živino daje za ceno, ki jo stane pridelovanje. Po tej ceni se daje sol za tovarne.

S. K. S. Z. Zavoljo socialnega kurza v Slovenjgradu prihodnja odborova seja ne bo 13. febr., temveč 20. febr.

Tridnevica. V spomin 50 letnice oltar se je prikazala Mati božja v Lurdu na Francoskem, se bode obhajala 9., 10. in 11. februarja v baziliki Matere Milosti v Mariboru slovesna tridnevica. Na slavnostni dan, t. j. 11. febr. bode imel prevzvišeni knezoškof dr. Mihael Napotnik slovesno pontifikalno sv. mašo lurski Materi božji na čast. Pričakujemo za to velepomembno slavnostno obletnico veliko poboznih Marijinih častivecev!

Prestavljen je vladni komisar dr. Terglav iz Celja v Ptuj.

Vreme se je naenkrat spremenilo: začel je pihati mrzel izhodni veter, ki nam je prinesel precej snega; pravijo, da se bo še-le sedaj zima prav pričela.

Vinogradniki, ki so zadnje jesen prosili pri dež. odboru za cepleno trsje, a ga niso dobili, naj blagovolijo to po dopisnici javiti podružnici c. kr. kmet. družbe v Ljutomeru.

Listna uredništva.

Nekatere dopise smo morali izpustiti, ker nam vedno prednadaji dan zmanjka prostora. Zato prosimo, gg. dopisnike: kolikor mogoče kratko!

Podlistek.

Kmečki kralj Matija Gubec.

Iz hrvaškega Marko Krajac.

(Dalje.)

Bilo je že precej v noč, ko začuje Andrej Horvat, ki zopet služi pri grofici Uršuli Heningovi, pred gradom Susjedom glas trobente.

Takoj spozna prišlece in gre odpirat gospej Uršuli, ki je došla na grad s podbanom, več plemiči in s kakimi štiridesetimi oboroženimi konjeniki.

Takoj mu zapove gospa, da na mestu osedla štiri konje; močno se začudi Andrej temu ukazu, ali kot zvest sluga ne vpraša, ampak sluša, se prikloni in izvrši zapoved.

Skoro do zore se je žarila svetloba v oknih grada Susjeda. Sence, ki so se pomikale zdaj sem, zdaj tja, so kazale, da ima gospoda v gradu mnogo posla. Večkrat po noči so spustili premični most in vsakokrat sta odhitela čez po dva jezdeca na razne strani. Naposled je moral na zapoved Ambrožovo Andrej sam naravnost v Zagreb.

Napočil je drugi dan in mirno prešel; samo grajska vrata si videl zaprta in Uršula je hodila mnogo po obzidju.

Ko se zmrachi, privrvi ljudstvo kakor mravlje na grad. Gruča za gručo, sami kmetje, nekaj peš, nekaj na konju, eni oboroženi, drugi brez orožja. Za malo časa napolnijo do zadnjega prostorčka velikansko grajsko dvorišče; sredi njega je plamtel ogromen ogenj, nad katerim so viseli kofli, nekoliko v strani pa so stali velikanski vinski sodi.

Sama gospa Uršula hodi po dvorišču med kmeti in vsakemu da kako prijazno besedo. Grajski hlapci jih silijo z jedjo in pijačo, Puhakovič in Sabov pa jim delita puške, sablje in sulice. Ljudje se gnetejo, a v tej gneči je malo hrupa; vse šumi le kakor daljna burja.

Proti jutru se most spusti; četa za četo koraka čez in se spušča v dolino. Poveljniki razpostavljajo čete, kakor je bil uredil podban.

V oddelku gospoda Kerečenja, ki je razpostavil svojih petdeset strelcev v grmovju nasproti cesti, vidiš ob strani poveljnikovi tudi velikana Ilija Gregoriča, kako si ogleduje puško.

Ko vzide solnce, se pokaže močna, oborožena četa s samoborske strani, pred njo dva konjenika, Tomo Milič in župnik od Svete nedelje. To četo pričaka gospod Konjski ter jo pelje v klanec.

Zdaj se umiri vse in dan mirno mine; samo popoldne prilēti na konju ves poten Andrej Horvat naravnost h gospej Uršuli.

Pride večer. Se vedno vse tiho in mirno. le mesec obseva temne cevi železnih topov, razpostavljenih po ozidju. Gospa Uršula stoji ob oknu svoje sobe v gradu in nemirno upira oči v stenjeviški stolp.

Naenkrat se v stolpu zažari. Kakor ranjena zver skoči žena od okna, kri ji pordeči bled obraz in kolikor ji do pušča žensko grlo, zakriči, da se razlega po gradu:

Na noge! Že gredo!

Z grada poči top. Gospod Konjski se potegne s svojimi konjeniki v vas. Od Zagreba sem pa se zasliši zamolkel šum. To je hrvaški ban s svojo vojsko.

V vas priletita dva konjenika s samokresom v levici in sabljo v desnici. Sredi vasi se ustavita in se jameta ogledovati, kar poči izza grma puška, in eden konjenik se zruši mrtev, drugi pa pobegne nazaj.

Za nekaj časa pride drug konjenik z belo zastavo in z njim trobentač. Vse mirno. Prideča do grajskih vrat in trobentač zatrobi. Nad vratmi na branišču se začuje glas Uršulin:

Cesa želite? Kdo ste?

Ivan Petričević od Miketinca! Pošilja me k vam gospod ban. Pod kaznijo nezvestobe vam ukazuje, da mu predaste grad, ki ste si ga tako roparsko prisvojila, z vsem imetjem in orožjem. Če mu ga ne predaste prostovoljno, si ga vzame ban z orožjem kraljevske vojske!

Plemeniti gospod!, odvrne Uršula, recite vi svojemu banu, naj si le pride sam po grad. Njega in vso njegovo kraljevsko vojsko čakam na dobro večerjo!

Poslanec se vrne. Ni še minulo pol ure, ko naenkrat zabobnajo bobni in zatrobijo trobente. Banova vojska se bliža vasi. Že je pri gradu in krvav ples se razvije.

Ban naskoči grad od vseh strani ter ukaže streljati nanj iz topov. A tudi z grada krepko odgovarjajo s svinčenim zrnjem, da misliš, da je sodnji dan. Banova vojska se manjša kakor kup plev na vetru.

Naenkrat umolknejo njegovi topovi. Vse njegove topničarje je postrelil s svojimi dvocevčkami Ilija Gregorič, iz turških bojev dobro vajen takemu krvavemu poslu. Z grada pa streljajo zmirom enakomerno na banovo vojsko in grofica Uršula kliče napadalcem:

Ali vam dobro diši susjegradska jabolko?

Ban seže po zadnji pomoči. Zapove, naj navahe na grad z vsemi silami še Uskoki. Uskoki se

plazijo po trebuhu proti ozidju, pa drug za drugim pcepajo pod Gregoričovo dvocevko na tla.

Ko uvidijo, da si hodijo samo po smrt, se spustijo v divji beg, za njimi pa Štefan s štajerskimi konjeniki.

Od vseh strani zajamejo banovo vojsko in jo opašejo kakor z železnim obročem; vsa je stisnena v tesno klopko, da se niti ganiti ni moči v njej, z grada pa padajo na njo neprestano svinčene kroglice. Glave pokajo, kosti se lomijo, kri se peni!

In ban?

Če ga ugrabijo, kaka sramota! Pogleda krog sebe in misleč, da ga nikdo ne vidi, se spusti s konja, pobesi zastavo, pa se splazi skrivaj proti cerkvi.

Že je blizu cerkvenih vrat, ko začuje za seboj topot konjskih kopit. Obrne se in, za njim se podi na urnem konju — podban Ambrož. Že je pri njem! Ban potegne sabljo, a kakor bi trenil, mu jo Ambrož spodbije.

Ban se umika v cerkev, Ambrož za njim; iztrga banu zastavo iz rok ter ji zlomi ročaj, svilo pa raztrga od enega konca do drugega:

Proč z zastavo oskrunjeno, ki nosi pečat nezvestobe in krivice, ki je vodila kri proti lastni krvi!

Trepetal je ban pred podbanom. Eden mah in ne bilo bi ga več med živimi. A Ambrož mu je prizanesel; pokazal mu je v ostrih besedah le svoj gnus in zaničevanje nad njim, ki je padel tako globoko, da brani podlo krivico ter zatira in preganja pravico.

Nato pa mu poda lastnega konja, da se reši, dokler ga še besne grajske čete ne opazijo. Ban zajezdi konja, zakolne Ambrožu in grofici Uršuli strašno maščevanje, pa se brzo umakne po klanec, da čim prej najde kak varen kraj. Ambrož pa se vrne na grad.

V gradu Susjedu, zvenče kozarci. Branilci grada slave svojo zmago z žarnim vincem. živo rudečim, kakor je rudeča kri kmetov, ki so tako vrlo stali grofici ob strani.

Vrata se odpro, Ambrož vstopi. Vsa srečna mu hiti Uršula naproti ter mu poda polna hvatežnosti roko, rekoč:

Hvala vam, gospod Ambrož, tisočera hvala! Tega dneva vam ne pozabim vse žive dni!

V istem času beži po mračnem klanec na konju svojega sovražnika ban, premagan, brez sablje, brez zastave! Ta sramota! Zdi se mu, da se mu roga vsak kamenček na cesti in da mu kliče vsak grm ob potu:

Sram te bodi!

Na holmcu tik Susjeda pa sedi sred tihe noči Matija Gubec. Na krvavo bojišče gleda pa se zdaj vprašuje:

Ali ni naša ta kri, ki se blišči v mesečini tam doli na travnikih? Ali niso naša ta blede, mrtva trupla? Ali ni naše to prokletstvo? Da, naše je, ... naše!

In zajokal je ta korenjak, ki mu je bil jok neznan, zajokal je, kakor zajoka, nesrečna mati, ko ji polagajo v grob edinega otroka. In stisnil je obraz v dlani ...

Vzdrami ga šele oduren glas črnega krockarja, ki je krožil nad njegovo glavo. Gubec skoči na noge in zgrabi za sabljo pa zamahne grohotaje se proti ptiču, ki se srečno umakne udarec.

Tudi srce nam hočeš izključvati, krockar črni? Nikoli!

Ban Peter Erdedi je snoval z Gašem Alapičem hudo maščevanje proti Ambrožu Gregorijancu. Najprej se jima je šlo za to, da ga vržeta s podbanske časti. A kak? Ko pa ima Ambrož za seboj močnejšo stranko nego ban in njegov tast Tah!

Pa to ju ni ustrašilo. Poslala sta ogleduha Šimena med turopoljske plemiče, ki jih je imel Ambrož za trdne svoje zaveznike. Z bogatimi darovi in z obilno denarjem se je Šimenu posrečilo pridobiti jih po vesti na banovo stran.

Zborovanje je bilo sklicano na dan svetega Jakoba; vsaka stranka se je pripravljala, kar se je le mogla. Pride določeni dan zbora. Sila plemstva navre v Zagreb od vseh strani. Prišel je tudi Ambrož Gregorijanc; a škof Draškovič mu sporoči, da se tokrat ne udeleži zbora, ker je zvedel, da se pripravlja v zboru huda burja.

Na odgovarjanje svojega zeta Konjskega tudi Ambrož ne gre na zbor, ampak nestrpljivo čaka, kako vesti mu prinesejo iz zasedanja.

Zborovanje, ki ga je vodil Tah, se začne. Razpravljalo se je o marsičem, a do volitve podbana pride šele tedaj, ko pridejo pričakovani Turopoljci.

(Dalje prihodnjik.)

Loterijske številke.

Dne 1. februarja 1909.

Trst	16	19	76	68	69
Line	40	64	2	12	7

Ludovik Kuharič,

trgovec v Ormožu,

priporoča veliko zalogo manufakturnega in špezijskega blaga. — Cene nizke, poštežba točna! 86 43-1

Razpis stavbe.

Izvišanje stolpa in razširjanje župnijske cerkve sveti Duh pri Središču se bode oddalo le enemu glavnemu podjetniku potom ustmene zmanjševalne dražbe, ki se bo vršila dne 8. sušca t. l. ob 11. uri dopoldne v stari šoli pri župnijski cerkvi. Izklicna cena znaša K 46.000. Stavbeni operat je na ogled vsako nedeljo od 11. do 4. ure popoldne pri načelniku stavbene družbe v Središču h. št. 9. Vsak dražbenik mora pred pričetkom dražbe položiti 10 odstotkov izklicne cene t. j. K 4600 varščine. — Družba za zidanje župnijske cerkve sv. Duh pri Središču, dne 26. prosinca 1908.

Mat. Šinko,
načelnik.

77 3-1

Pozor! Čitaj! Pozor!

Slavonska biljevina.

Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč — ter se izvršno in z najboljšim uspehom uporablja proti zastarelemu kašlju — bolih v prsih, — prehlajenju v grlu, hripavosti, težkemu dihanju, astmi — pljučnemu kataru, suhemu kašlju, tuberkulozi i. t. d. i. t. d.

Delovanje izborna, vspeh siguren. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 vin., 4 steklenice 5 K 80 vin. po povzetju ali če se pošlje denar naprej. — Manj kot 2 steklenici je ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišiča,

656

lekarstva v Pakracu št. 201. (Slavonija.)

Pozor,
kmetje in fantje!

V moji lekarski praksi, katero izvršujem že 25 let, se mi je posrečilo s časoma iznajti sredstvo za rast brk in las, proti izpadanju las in za odstranitev prhlja (luskin) na glavi, to je

Kaplir št. 1.

Cena je (franko na vsako pošto) 1 lončič 3 K 60 v, 2 lončeka 5 K. Prosim, da se naroči samo od mene. Naslov je: P. Jurišič, lekarnar v Pakracu, Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštanim povzetjem.

30.000 cepljenih trt je na prodaj po nizki ceni vrste Laški rizling, Silvaner, Traminer, Kraljevina, in več drugih. Cena je po 10. do 16. kron 100 komadov. Imam tudi fina bela vina na prodaj po 40. kron 100 l; pri večjem odjemu tudi nekaj ceneje. Josip Cotič, vinogradnik v Vrhpolju Pošta: Vipava Kranjsko. 58 (4-3)

Dobro ohranjen glasovir se prodaja za 25 gld. pri organistu v Kapli pošta Arvez (Arnfelds). 86 1-1

Kuharica si želi službe v kako župnišče, večna je vsakega dela. Ponudbe pod šifro „100“ Sv. Benedikt v Slov. gor. 89 2-1

Učenca sprejme takoj Ig. Zalokar, stavbeni, galanterijski in ornamentni klepar, uvoditelj vodovodov, strelvodov itd. v Brežicah. 90 3-1

Krojaškega učenca želi sprejeti g. Simon Majer, krojač, Koroška ul. št. 2. 88 2-1

Proda se nova hiša, gospodarsko poslopje, zraven mala njiva, 2 hiši, kuhinja, klet po najnižji ceni. Pobrež Frastaudnerstrasse št. 267. Maribor. 87 1-1

Kuharica obenem večletna gospodinja v župnišču, vajena vsakega dela, želi službe v župnišču. 95 3-1

Služba organista in cerkvenika v Skomru pri Vitanju je valed smrti dozdajnega organista takoj oddati. Prednost imajo Cecilijanci ali rokodelci. 96 3-1

Ženitbena ponudba. Obrtnik na deželi, samec, star 30 let, ki ima 2000 K, se želi priženiti na kake manjše posestvo blizu kakega trga ali mesta in pri okrajni cesti. Dekleta ali mlade vdove brez otrok imajo prednost. Resnične ponudbe če mogoče s sliko naj se pošljejo na: „Obrtnik“ poste restante Kaprivnica na Štajerskem. 99 1-1

Kovaškega pomagača, ki se razume na ogenj, sprejme Antou Kerren, v Zgor. Pobrežju, nadalje takega ki je sprasan za podkovanje konj ter enega učenca. 84 1-1

Debele hraste za doge, želi kupiti po najboljši ceni gosp. Hvalas Jožef, sodarski mojster v Reiserstrasse št. 3. v Mariboru. Kupi tudi vinske sode v dobrem stanu. 100 1-1

Nad 30.000 prav lepih cepljenih trt: sylvaner in laški rizling na rip. port. Tudi lepega vkorenice-nega divjaka rip. port. prodaja Franc Vračko posestnik in trsnicar pri Sv. Petru niže Maribora. 94 2-1

Dva stanovnika poštena se takoj sprejmeta v stanovanje pri graščini v Gornjem Radvanju pri Mariboru, vsak mora imeti dve ali tri delavske moči. Prosto stanovanje in kurjava, plačilo po dogovoru. 93 3-1

Izjava.

Podpisani prekličem tem potom razžaljive in neresnične besede katere sem govoril o gospodu Francu Brenčiču-n posestniku v Žabjaku pri Ptujju ter ga prošim tukaj javno odpuščanja, zahvaljujoč se mu da je odmaknil proti meni vloženo tožbo.

Žabjak, 3. febr. 1908.

Franc Anžel ml.,
posestnikov sin.

97 1-1

Se sprejme takoj dobro izobrazena postena

PRODAJALKA ZA USNJE.

Dobi dobro plačo. Ponudbe naj se pošljejo na upravništvo „Slov. Gospodarja“ v Maribor, pod nasl. „usnje“. 98 2-1

Karol Kocijančič
kamnoseški mojster
MARIBOR, samo Schillerstrasse 25.
izdeluje altarje, prižnice, podobe in vsa druga stavbinska dela iz kamna, zrfi, spomenike itd.
Zaloga izgotovljenih nagrobnih spomenikov.
46

Vinogradniki I. Štajerske trnčarske zadruga pošta Juršinci pri Ptuj sprejema že sedaj naročila za nasadno dobo 1908-9 pod sledečim pogojem: Kdor naroči cepljene trte do 1. marca 1908 ima ne želji vsake vrste popusta 10 K pri tisoč komadih, od katerih se naj pošlje 10 odstotkov are. Kdor ima sortirane vrste trsne cepce na prodaj, Silvaner, beli Burgundec in Muškát, kupi zadruga. 6 8-4

Mlin z gospodarskim poslojem in nekaj zemljišča, katero se okoli poslopja nahaja, se takoj prodaja. Mlin je tudi pripraven za žago, oddaljen od župniške cerkve en četrt ure. Naslov pove upravnistvo. 69 2-2

Vinogradnikom naznanjam da imam 50-tisoč cepljenih trt na prodaj in sicer vrste: Mosler na Portalis 10.000 Burgunder, v Portalis 10.000, laški Rizling Portalis 10.000, Silvaner Portalis 10.000, Gutedel, v P. 5.000, Muškát Portalis 5.000; trte so dobro zaraščene in vkoreninjene. Cena 100 komadov 15 K in korenjaki so tudi Rip-Portalis, stanejo 100 komadov 8 K. Kupci se naj blagovoljivo oglašiti dokler je kaj zaloga. Ivan Verbjak, posestnik in trtnar, Sp. Breg. Ptuj. 1 8-4

Kupiti želi po najboljši ceni hrastje za sedarsko obrt. Goznik Anton, posestnik v Bisternici pri Mariboru. Kdor ima na prodajo, naj se pisмено oglasi. 67 2-2

Prisiljeno posestvo v Jarenini z gospodarskim poslojem vse s opeko krsto, njiva, lep sadonosnik in studenec. Na zelo prijaznem kraju, 5 minut od cerkve. Več se izve pri Antonu Pavalcu, mizarju v Jarenini.

Star srebrni denar kakor n. pr. tovarje Marije Terezije, križnike i. t. d. kupuje A. Kiffman v Mariboru. 639

Proda se mala enonadstropna zidana hiša, vrt in sadonosnik, pri trgu, sposobna za rokodelca ali penzionista. Cena 500 gl., 200 gl se tudi lahke na letne obroke brezobrestno po 50 gl izplača. Več pove lastnik Ivan Vrečko Podčetrtek Štajersko. 52 (4-3)

Harm niji, ameriksanske sestave, je na prodaj za 100 K pri izdelovalcu orgel Jožefu Brandl v Mariboru. 71 2-2

Priden hlapec želi službe v kako župnišče; vajena je vsakega dela, tudi gospodarstva. Naslov se izve pri upravnistvu. 65 2-2

Kuharica si želi službe v kako župnišče; vajena je vsakega dela, tudi gospodarstva. Naslov se izve pri upravnistvu „Slov. Gospodarja“. 66 2-2

Veliki vinograd z ameriksanskim nasadom, sadonosnik, njivo in gozd, 2 viničarski in 1 gospodski hiša je na prodaj. Naslov se izve pri upravnistvu. 64 2-2

Deklico z dežele, 14-16 let staro, se sprejme v trgovino v uk. Ponudbe na upravnistvo „Slov. Gospodarja“. 68 1-1

Proda se hiša z njivo srednje velikosti v Gorici pri Račah. Naslov se izve pri upravnistvu „Slov. Gospodarja“. 70 1-1

Čevljarjskega učenca poštenih staršev želi sprejeti Gottfried Egger Domplatz št. 14. Maribor. 72 3-2

Oskrbnik, z malo otroci, se išče na malo posestvo na Spodnjem Štajerskem. Dela malo. Dohodki: prijazno, lepo in prosto stanovanje, vrt in sadje. Priležno za kakega rokodelca čevljarja, zidarja, krojača ali penzioniranega rudarja. Nastop 1. aprila t. l. Ponudbe se naj pošljejo do 1. februarja t. l. na upravnistvo tega lista. 43 2-2

Trte. Franjo Gnilšak, pri Sv. Barbari v Haložah še ima več tisoč podlage za na suho cepiti in sicer reparie portalis na prodaj. Cena 1000 komadov 15 K. 82 3-2

Trtni cepiči. 20.000 laškega rizlinga in 7000 silvana, natančno sortirani, s popolnoma zdravimi očesi, se dobijo po primerni ceni pri **Martin Cerjak-u**, ekonom v Rajhenburgu Sp. Štajersko. 88 (1)

Krojaškega učenca pridnih staršev želi sprejeti g. Skaza Jakob, krojač v Slovenjibistrici. 47 (3-3)

Hiša se prodaja v okolici Maribora s gostilno in trgovino, 22 orala zemlje in posebej gozd. Cena 8000 gl., intabulacije 8000 gl. Naslov pod A. M. L. posterestante Maribor. 86 6-3

Za rokodelce, kovače, zidarje ali kolarje, zelo ugodno posestvo; okoli 5 oralov, s tremi prostornimi poslopji in kovačnico, zraven velike ceste, 20 minut od kolodvoraja je na prodaj. Naslov pove upravnistvo. 87 5-8

Trgovina in malo posestvo se takoj da v najem ali odda, blizu farne cerkve na lepem razgledu, naslov v upravnistvu! 82 3-3

Staspije in kovačnica, modela za penzionarja, izdeluje po vzoru Karla Fajner, slavnega gravir v Mariboru, izdelava ubica št. 16. Vhod: Webergasse 8.

Galošne, prave ruske s znamko „Zvezda Provodnik“ priporoča **P. Kostič** v Celju. 789 (1)

Zahvala.

Za prisrčno sočutje, izkazano nam med boleznijo in ob smrti dragega nam rajnega, gospoda **Franca Krempl**, posestnika in cerkvenega ključarja v Gornji Radgoni, izrekamo najtoplejšo zahvalo.

Posebno se zahvaljujemo veleč. gosp. dekanu Jurkoviču za v srce segajoči govor, domačemu č. g. župniku Osenjaku, č. g. P. Šlanderju duh. svet. in č. g. kaplanom za slovesno spremstvo, ter slavnemu pevskemu zboru za ginljive žalostinke. Sploh vsem, ki so z udeležitvijo pri pogrebu izkazali ranjkemu zadnjo ljubav, kličemo: „Bog plati!“

91 1-1 Žalujoči ostali.

Razglas.

Na deželni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru vršili se bodo v dobi od 2. do 14. marca sledeči pomladanski tečaji:

1. Za vinogradništvo in sadjarstvo posestnikom vinogradov in sadonosnikov kakor tudi drugim prijateljem teh panog kmetijstva.
2. Viničarski, za viničarje.

V prvem tečaju poučevalo se bo teoretično in praktično kar je danes važnega na tem polju. Viničarski tečaj ima pa namen viničarje v vinogradništvu in sadjarstvu vežbati praktično. Število udeležencev praga tečaja omejeno je z učitelji vred. katere o. kr. deželni školski svet za obisk tega tečaja odloči, 40 oseb, viničarskega tečaja pa na 20 oseb.

Udeleženci viničarskega tečaja zamorejo v kakor to dopuščajo sredstva, ki so na razpolago, dobiti podporo. Za to se morajo v prošnjah za sprejem odločno izreči in z potrdilom občinskega urada dokazati da se:

1. ali sami siromašni posestniki
2. ali na posestvih siromašnih staričev delajoči sinovi
3. ali pa viničarji siromašnih posestnikov.

Ta potrdila naj pa že prošnjam za sprejem priložijo in se naj v istih tudi starost prošilec navede. Oni, ki ne zahtevajo podpore, naj to pri prijavi izrazijo.

Teoretičen pouk začne dne 2. marca ob 9. uri dopoldne. Udeleženci viničarskega tečaja naj se istega dne zglasijo že ob 8. uri dopoldne tu.

Udeleženci obeh tečajev naj prinesejo seboj cepilne nože in škarje. Sicer si zamorejo take pa tudi v zavodu v dobri kakovosti kupiti.

Prijave vpošljejo naj se do 20. svečana podpisane ravnateljstvu. 95 2-1

Ravnateljstvo dež. vino- in sadjarske šole v Mariboru.

Vabilo

k občnemu zboru

Hranilnega in posojilnega društva

„Pesojilnice“

v Ptuj,

reg. radruge z neomejeno zavezo

ki se vrši v četrtak dne 20. svečana t. l. ob polveh popoldne v zadržnih prostorih s sledečim dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika o 2. uradni reviziji. — 2. Poročilo načelstva za upravno leto 1907. — 3. Poročilo nadzorstva in odobrenje letnega računa za leto 1907. — 4. Sklepanje o razdelitvi čistega dobička. — 5. Volitev: a) načelstva, b) nadzorstva. — 6. Snučajnosti. — Če bi ob poldrugi uri ne bilo za sklepčnost potrebno število udov navzočih, vrši se ob 2. uri istega popoldne drugi občni zbor v istih prostorih in pe istem dnevnem redu po § 40 zadržnih pravil.

V Ptuj, dne 3. svečana 1908.

92 1-1 **NAČELSTVO.**

Podpirajte le narodne trgovce in obrtnike!

Največja izbira manufakturnega in platnenega blaga, kakor volne za ženske in štofa za moške obleke se dobi pri **M. E. ŠEPEC**, Grajski trg št. 2.

Pohišstvo! v veliki zalogi, kakor tudi matrace, divani, otroške postelje ter ogledala po najnižji ceni. **Franz Pleteršek, Maribor** Koroška cesta št. 10.

Pozor! kupovalci! „Pri sv. Jožefu!“ **Jožef Ulaga v Mariboru** Tegethoffova cesta št. 21

priporoča svojo veliko in najnovejšo zalogo manufakturnega blaga, kakor: velika izbor volnene obleke za jesen in zimo po jako nizki ceni, kakor tudi velikanska zaloga spletenih in drugih raznovrstnih robcev. — Dalje priporoča tudi jako dobro modno sukne za moške obleke. Vsakovrstne preproge, odeje in rjuhe, platno za perilo, moške in ženske srajce, ter sploh vse najrazličnejše perile. Vse po najnižji ceni!

Vsled ugodnega nakupa blaga mi je mogoče prodajati blago 10 % cenejšje kakor drugod.

Svoji k svojim! **Nova trgovina** **F. Bureš, urar, očalar in zlatar** v Mariboru: Tegethoffova cesta št. 33.

priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih zlatih srebrnih in niklastih ur, očal, dalnogledov, raznovrstne zlatnine in srebrnine po najnižjih cenah. Garancija več let. Vsi popravki se točno in hitro izvršijo.

Trgovina z manufakturnim, modnim in drobnim blagom **Feliks Rop: Maribor** Grajski trg št. 5

priporoča svoje veliko zalogo suknene in volnene blaga za moške in ženske obleke, kakor tudi prav dobro platne za vsakovrstne perile. — Oprave za ženitve, garniture, preproge in odeje v največji izbiri po najnižji ceni.

NEVESTE in ženini kupijo najlepše in najcenejše obleke v **TRGOVSKI HIŠI R. STERMECKI** Celje.

Narodna gostilna Pri pošti Maribor, Tegethoffova cesta 49

priporoča vedno sveže pivo, izvrstna domača vina ter mrzle in tople jedi. **Mar. Meden.**

Tovarna za glinske izdelke v Račju

izdeluje s parnimi stroji iz najboljšje, večkrat premete gline priznane najboljše izdelke, kakor: patentovane zarezno in vsakovrstno drugo strešno opeko, opeko za zid, za oboke, dimnike, rekona-o-peke, plošče za tisk, lončene cevi itd. po najnižji ceni.

Zaloga tudi v Mariboru, Cesarska cesta, pri kamenarju A. Glaser-ju.

„CROATIA“ edina hrvaška zavarovalnica, osnovana od občine svobodnega in kr. glav. mesta Zagreba

„CROATIA“, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpepelitvi po blisku nepremičnine vsake vrste: hiše, gospodarska poslopja, tvornice, mlinske itd. ter premičnine, kakor: hitro opravilo, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blage v trgovinah itd. po jake ugodnih pogojih in nizkih cenah.

Vsa pojasnila daje: Podružnica „CROATIA“ v Trstu, Corneo št. 1.

Kapljice za želodčni krč: Stane ena steklenica 50 vinarjev. **Žganje proti trganju:** Prav dobro mazilo pri prehlajenju v zglobeh in udih. Cena 1 K. **F. Prull: mestna lekarna** pri c. kr. orlu Maribor, Glavni trg št. 15.

ISVOJI K SVOJIMI **R. Salmič, Celje** Narodni dem.

Največji in najcenejši eksport ur — srebrne, zlatne in eptičnih predmetov. Naredite največji očiščevalni brzo-plača.

M. Berdajs Maribor! Sofijin trg

Trgovina s špacerijskim blagom in semenj: priporoča la **BARTHELNOVO** apne za poklaje: brusne in mlinke kamne vsake velikosti! : Kupuje pristno deteljno seme. :: :: ::